

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ ДРУГИЙ ТОМ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

Торонто (В. В-го). — Як повідомляє Канадська Фондація Українських Студій, у престижному видавництві, Торонто-ського університету вже вийшов з друку другий том англomовної Енциклопедії України, який охоплює понад 3,000 гасел, що починаються з букв G, H, I, J, K. Перший том вийшов у 1984 році і зустрівся із загальною апбробатою не тільки української, але також і чужинської критики.

Другий том має 800 сторінок, які прикрашають 450 чорно-білих ілюстрацій, три кольорові вкладки із чудовими репродукціями ікон, 40 мап в тому чотири кольорових.

Слід згадати, що над цим виданням англomовної енциклопедії працювало на протязі останнього чверть століття, більше сотні вчених з цілого світу, спеціалістів у ділянках українознавства. Завдяки тому, що в ній зібрані найбільш основні і достовірні інформації про Україну, про її народ, історію, географію, економіку, культурну спадщину не тільки в Україні, але також і в діаспорі. «Encyclopedia of Ukraine» — це повністю перерадагована та доповнена Енциклопедія Українознавства за редакцією св. п. проф. Володи-

мира Кубійовича, яку приготувало Наукове Товариство ім. Шевченка та Канадська Фондація Українських Студій.

Другий том енциклопедії так як і перший, повніший за звичайною та колекціонерською виданнями, у двох частинах, гасельний том та окрема книжка — географічний довідник із мапою. Звичайно видання коштує 125 дол., а колекціонерське зі шкіряним хребтом та половинним обкладинкою та зі шкіряними рогатками, вийшло тиражем 100 примірників, нумерованих від 1 до 100 і в розпродажу коштує 500 дол. Горішній обріз цього видання є позолочений так само як написи на хребті та на обкладинці виконані золотодруком. Кожний цей нумерований том має декоративні вкладки на початку та при кінці книжки із порядковим числом.

Відзначаючи Тисячоліття Християнства в Україні, ця енциклопедія є чудовим предметом на подарунок для всіх тих, які хотіли б дізнатися дещо більше про Україну і українців.

Ближчі інформації можна набути, пишучи до: Canadian Foundation for Ukrainian Studies, 500 - 433 Main St. Winnipeg, Man. R3B 1B3.

Світ Браер коледж видає календар з рисунками Я Гніздовського

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Відомий Світ Браер коледж у Вірджинії випустив для своїх абсолютивних календар на 1988 рік з дереворізами Якова Гніздовського, що прикрашають календаром кожного місяця.

Обкладинка до календаря кольорова із широко відомими, «помідрями» Я. Гніздовського. На другій сторінці обкладинки є портрет мистця при праці і при тому ширша та тепла згадка про покійного українського мистця, пера директора Мистецького центру Вірджинії Вілліама Смита. Там абсолютні Світ Браер коледжу, що дістануть цей календар, можуть довідатися, що Я. Гніздовський вперше приїхав до Світ Бра

ер літом 1978 року і від того часу так полюбив це місце для своєї творчості, що приїздив рік-річно туди аж до часу своєї передчасної смері в 1985 році. В тих довгих роках він навчався дружбу із мешканцями коледжу, кульмінаційною точкою якою було в 1984 році виставлення його ікон в каплиці коледжу.

Багато із дереворізів, що постали в останніх роках життя українського мистця, він виконав саме перебуваючи у Вірджинії та на терені Світ Браер коледжу. Саме це спонукало дирекцію коледжу видати цей високомистецький календар, який однак появилося в дуже обмеженій кількості і купити його не можна.

ЗАКЛИКАЮТЬ ДО БОЙКОТУ СВЯТКУВАНЬ В МОСКВІ

Вашингтон (М. Руденська). Конгрес ЗСА розгляне законопроект, у якому заохочується американських законодавців і членів Уряду бойкотувати спонзоріванню ССРСР святкування 1000-ліття Християнства.

Однакові тексти цього законопроекту були запропоновані в Конгресі 17-го грудня 1987 року — Сенатська спільна резолюція ч. 235 і спільна резолюція Палати Репрезентантів ч. 429. Говориться в них про те, що Уряд ЗСА повинен відмовитися від участі у всяких святкуваннях 1000-ліття Християнства, як довго Українська Православна Церква зaborонена в ССРСР. Пропонується в законопроекті, щоби офіційні чинники включно із президентом Роналдом Регеном, звернули увагу уряду ССРСР на становище віруючих у Союзістому Союзі, а особливо в Україні. Вимінюється

там й про те, що 1000-ліття спадщина християнства українців, почавши від християнства в Києві на берегах Дніпра за князя Володимир Великого, вказує на те, що цей 1000-літній ювілей в першу чергу й виключно є ювілеєм українців.

Головним спонсором цього законопроекту в Сенаті був Денніс Де Консіні, демократ з Арізони, а в Палаті Репрезентантів Вілліам Ліпінскі, демократ з Ілліноїсу. Співспонсором його є більше, як 1/4 сто членного Сенату, а також 60 членів Палати Репрезентантів.

Українські громадяни повинні писати до своїх сенаторів і конгресменів щоб підтримали ці резолюції. Телефонувати до сенаторів чи конгресменів можна на число (212) 224-3121, до бюро сенатора Де Консіні (212) 224-4521 або до бюро конгресмена Ліпінського (212) 225-5701.

В Дітроїті відзначать роковини державності

Дітроїт. — В ювілейному році Тисячоліття Християнства в Україні, відзначення державності і соборності єдності є торжествним завершенням відродження Українських Церков, які стали невід'ємними частинами цілості пробудження та скріплення свідомості і віри українського народу в своє святе право бути суверенним господарем на рідній землі.

Місцевий відділ УКРАЇНИ влаштує це святкове відзначення в неділю, 24-го січня ц.р., в год. 3:30 по полудні, в залі школи Fitzgerald, 23200 Ryan Rd., and 9 Mile, Warren, Mich.

З коротким словом виступлять душпастирі. Головна промова виступить Надія Світлична. В містечкій частині виступлять: солістка Християнська при супроводі піаністки Марії Лісовської та молодечі ансамблі Торонто під диригентурою Василя Кардаша.

Почалася підготовка до Х Сесії УНРади

Філадельфія (УБІ). — Тут в суботу, 2-го січня 1988 року, в приміщенні Дому УНРади відбулася перша зустріч членів Підготовчої і Вибірчої комісії, в склад яких увійшли представники ДЦ УНР і КУППО для обговорення практичних питань підготовки Х Сесії УНРади.

Як відомо, у висліді ділових розмов в дні 3-го серпня 1987 року було підписано представниками ДЦ УНР і

КУППО Декларацію узгоджень, до якої долучено узгоджений проект змін Тимчасового Закону ДЦ УНР і у згоді в дусі цих узгоджень обидві комісії почали свою підготовчу працю.

Під час цих нарад було обрано керівництво обох комісій, а також організовані підкомісії для спеціальних завдань. Продискутовано в першу чергу час і місце відбуття Сесії УНРади і взято до уваги кінцею місяця квітня 1988 року як найбільш сприятливу дату, а приміщення Культурного Центру в Бавнд Бруку, Н. Дж., як місце відбуття нарад сесії.

Окрему увагу присвячено устаткуванню проекту програми нарад сесії, справі проєкції декларації і резолюцій Х Сесії УНРади. Про дискусію належно завдання, які стоять перед Вибірчою Комісією, яка у своїй праці повинна руководитися виборчим правильним і відповідним токами, з'ясованими в Декларації узгоджень між ДЦ УНР і КУППО. У виборі до громадського сектора УНРади, згідно з попереднім узгодженням, братимуть участь платники національного датку згуртовані в Об'єднання Прихильників ДЦ УНР. Товариствах Сприяння УНРаді, Раді Прихильників УНР та членів політичних партій і організацій, які виконують свої фінансові зобов'язання за приписами Тимчасового Закону ДЦ УНР і виборчого правильності.

Наради проходили в діловій атмосфері і треба сподіватися, що вже на наступній зустрічі в суботу, 16-го січня ц.р., буде зроблено значний поступ в дальшій підготовчій праці, а зокрема в праці Вибірчої комісії.

Після закінчення нарад завітав до Дому УНР президент УНР Микола Лівичук, який тепло привітав учасників нарад з Новим Роком та побажав всім найкращих успіхів у завершенні підготовчої праці для відбуття Х Сесії УНРади в наміченому реченні.

„Сіре місто, сірі люди, сіре небо — і ясний Київ“

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмич). — „Знаєте“ — У мене одне враження з Москви, що там все сіре, безбарвне, без обличчя, так місто, як небо і як люди“ — так розповідає нам в часі коротких відвідин в редакції „Свободи“ Божена Ольшанівська, голова організації Американців в Обороні Людських Прав в Україні. Вона вперше відвідала ССРСР, перебуваючи в Москві на міжнародній конференції, яку організував Пресовий Клуб „Гласності“ для обговорення проблем людських прав у ССРСР. Конференція була назначена на дні 10-15-го грудня 1987 року, але скоро перед тим реченням викликала вже широкий розголос і реакцію совєтського уряду.

„Ця конференція відбувалася нібито легально, але зроблено всі можливі заходи, щоб вона не вдалася“, — розповідає Б. Ольшанівська. І тут вона підтверджує факти, про які ми вже подавали в пресі, як це не допущено до приїзду українських оборонців людських прав з України з яких деякі одночасно є членами редакційної колегії „Українського Вісника“. В останній хвилині не дозволено приїхати чотирьом із них з Львова із Вячеславом Чорноволом, під претекстом поширювання наркотиків, а в Києві придержано в арешті дев'ять днів Павла Сковча під закидом крадіжки. У

Б. Ольшанівська.

висліді каже, Б. Ольшанівська, вона одна репрезентувала українців, якщо не брати до уваги присутності на конференції Юрія Руденка, сина Миколи, який однак був представником сильної баптистської групи.

Питасмося Б. Ольшанівську про участь в конференції і вона стверджує, що пересічно було 50-75 осіб, в тому найбільше на пленумі, який конференція розпочалася. Але тут вона згадує про відомі вже із преси труднощі, які роблено учасникам і організаторам цієї першої того рода конференції в ССРСР. Коли вона приїхала таксівою на місце відкриття, показалося, що замовлену залу замкнули з приводу „санітарних обставин“. Хтось висував їй в руку картонку з адресою, куди перенесено наради, невідомі осібники старали-

ся їй цю адресу вирвати з рук, але вона так дотримувалася до таксіви і поїхала туди де зібрався вже інші учасники. Відкриття, розповідає Б. Ольшанівська, відбулося в приватній квартирі одного із організаторів, хоча місяць було дуже мало.

„Ми сиділи“, — каже вона, „немов воробці на дригах, на дошках, що були зложені поміж двома крилами, було тісно і душно, не було нічого їсти, а вийти було дуже важко“.

На відкритті було багато чужинських журналістів, які фільмували цілу подію, до речі, міжнародна преса розпитувалася широко про цю подію.

„Справді“, — каже Б. Ольшанівська, „те, що ця конференція взагалі відбулася треба уважати історичною подією; а нас, кілька чужинців, надало їй характер „міжнародної““.

Коли ми вийдемося, хто властиво був із учасниками з-поза ССРСР то наша гостя вираховує четверо американських громадян, які були учасниками, а це: представники „Гуманітас“, представники Організації совєтських жінок в ЗСА, представники Міжнародної парламентарної групи для оборони людських прав в ССРСР і представники організації Американців в Обороні Людських Прав в Україні. Крім того чудом прибув Ян

(Закінчення на ст. 8-й)

КОМУНІСТИЧНИЙ БЛЮК НАМАГАЄТЬСЯ ПОСЛАБИТИ ТОД

Париж, Франція. — Східнонімецьке пресове агентство АДН і центральна газета німецьких комуністів „Носс Дойчлянд“, орган Центрального Комітету східнонімецької комуністичної партії, повідомили у вівторок, 5-го січня ц.р., про передачу листа Еріхом Гонекером канцлерові Західної Німеччини Гельмуту-ві Кодеві ще 16-го грудня у якому він, Гонекер, пропонує започаткувати переговори між представниками Варшавського Пакту і Північно-Атлантичного Об'єднаного Союзу (НАТО) у справі знищення „дрібної“ нуклеарної зброї, що її військові частини обидвох блоків можуть зживати на полі бою у випадку воєнного конфлікту.

Гонекер пропонує Париж як місце переговорів, або Женеву, хоч Женеву, на його думку, дуже перешкоджає всіма конференціями. Очевидно, як передумову для започаткування таких переговорів Гонекер, якого у цьому випадку треба вважати речником цілого східного блоку, домагається продовження Західної і Східної Європи вільною від атомової зброї зоною.

Ще такі розвинуті дискусії у справі пропозиції Гонекера, яку сильно розривали комуністичні засоби масової інформації. Державний департамент ЗСА категорично відкинув пропозицію. Варшавський Пакт, а представник цього Департаменту, Чарлз Ред-

ман, заявив кореспондентам у Вашингтоні, що З'єднані Стейти Америки вже раніше зайняли своє виражене становище, до цієї на думку Уряду ЗСА підступної справи, яка має на меті значно послабити бойову спроможність західноєвропейських держав і зробити їх зарядком Москви, яка тільки чисельністю свого війська і звичайної зброї може подкитувати тоді Західній Європі свої передумови „миру“... Зрештою, заявив Ч. Редман, пропозиція Гонекера, не є новою, це стара версія давніх заходів Варшавського Пакту створити в серці Європи слабу, бо мертву зону вільну від нуклеарної зброї.

Немає сумнівів, кажуть політичні спостерігачі, що пропозиція Гонекера знайде своїх прихильників в Західній Європі, особливо серед ліберальних кіл. Міністер закордонних справ ФРН Ганс-Дітріх Геншер і деякі скандинавські лідери, вже висловили свою думку про „позитивні пропозиції східного блоку“, які не слід відкидати, не вислухавши аргументів представників Варшавського Пакту. На думку політичних аналітиків, процес політичної деанта і капітуляції вже розпочався, хоч перед гнім курсом політики східного блоку перестерігали вже раніше лідери західноєвропейських держав ЗСА і деякі помірковані та розважливі місцеві політики.

У СВІТІ

СОВЕТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило, що Центральний Комітет КПСС, президія Верховної Ради і Рада Міністрів ССРСР, розглянувши „численні побажання совєтських громадян“ вирішили повернути місто Брежнєву в Татарській АССР його колишню назву — Набережні Човни. Брежнєвському району міста Москви також повернено його попередню назву — Черемушкинський, а площа Брежнєва у Ленінграді перейменована на Красновардська. У вересні минулого року в журналі „Огоньок“ появилася стаття, в якій цитувалися десятки листів жителів Набережних Човнів, які не бажали, щоб їх місто носило ім'я Брежнєва. „Чому наше місто повинно називатися іменем людини, яка ні разу не була в Кам'язі? — запитував один читач. — Ім'я Брежнєва до того ж зв'язано з епохою застою в совєтській історії“.

НА СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ колишнього техніка ізраїльського нуклеарного центру в Дімоні Мордехая Вануна, якого обвинувачують в розголошенні державної тайни, виступив із показями міністер закордонних справ Ізраїля Шімон Перез. Зізнання Переза носили досить обмежений характер, бо за розпородженням прем'єр-міністра Ісхака Шаміра, міністер не мав права затаркувати „п'ять тем“. Про що саме говорив Перез, невідомо, бо суд відбувався за закритими дверима. За словами прокуратора Узі Шассона, Перез був останнім свідком на процесі.

У 20-ТУ РІЧНИЦЮ пленуму Комуністичної партії Чехо-Словаччини, на якому лідером чехо-словацьких комуністів був вибраний Александер Дубчек, і напередодні візиту в Москву нового лідера КПЧ Мілоша Яхаша, совєтське пресове агентство випустило дивний комунікат, що виправдує „братську допомогу“, надану Варшавським Пактом Чехо-Словаччині в серпні 1968 року. ТАСС заявляє, що „все частіше робляться наполегливі спроби нав'язати думку про те, що перебування „гласності“ в ССРСР тотожні з багатьма атрибутами „Празької весни“, і що тодішнє керівництво КПЧ нібито на 20 років випереджало керівників КПСС у проведенні реформ і демократизації“. Згідно з заявою ТАСС, хоч гасла чехо-словацьких реформаторів того часу зовнішню звучать як гасла, що їх висувують нині в ССРСР, всі спроби поліпшити становище в Чехо-Словаччині в 1968 році залишилися на папері, бо „право-опортуністичне керівництво КПЧ“, не зуміло виробити реальної програми дій в економіці, в соціальній сфері і в культурі.

ІНДІЙСЬКЕ РАДІО ПОВІДОМИЛО, що Совєтський Союз передав Індії в аренду атомний підводний човен. Церемонія передачі відбулася у Владивостоку в присутності індійського амбасадора в ССРСР Т. Н. Кола. Човен вийде в Індійський океан через кілька днів. Індія, таким чином, стане другою (після Китаю) азіатською країною, яка має власну нуклеарну підводну флоту.

У ФРАНЦІЇ З ТРИДЕННОЮ візитою побував генеральний секретар соціалістичної єдиної партії Східної Німеччини Еріх Гонекер. Вперше за післявоєнний період лідер Східної Німеччини відвідав столицю однієї з держав-переможниць на Заході. Французькі офіційні особи і преса вважають, що візита Е. Гонекера буде мати велике символічне значення і ознаменує собою остаточну легітимізацію Східної Німеччини як суверенної держави. Під час французько-східнонімецьких переговорів були обговорені проблеми нуклеарного роззброєння, відносин між Сходом і Заходом, і в першу чергу взаємна торгівля і економічне співробітництво. Франція є другим після Західної Німеччини торговельним партнером Східної Німеччини на Заході. Торік обсяг товарообміну між двома країнами становив понад бильон доларів. У першому публічному виступі на французькій землі Гонекер обмежився загальними словами, заявивши, що „ніколи більше війна не повинна початися з німецької землі“ і закликав країни НАТО відмовитися від планів модернізації тактичної нуклеарної зброї.

М. ГОРБАЧОВ ЗНОВУ ЗАЛИЦЯЄТЬСЯ ДО КИТАЙЦІВ

Москва. — Михайл С. Горбачов, генеральний секретар ЦК КПСС, під час інтерв'ю, яке він дав кореспондентові китайського журналу „Ліаован“, яке напевно було переведене з дозволу Політбюро китайської Комуністичної партії, дає велику можливість совєтському керівникові безпосередньо говорити з китайцями і з'ясувати ім погляд Москви на совєтсько-китайські відносини і потребу подолання співпраці між обидвома країнами на усіх відтинках.

Раніше, коли ще тон у політиці надавав некоронований лідер Китаю Денг Шаопінг, М. Горбачов також був готовий вести переговори, пропонуючи кілька разів зустріч між ними і Шаопінгом, але китайці поставили передумови про виведення з Афганістану окупатичного війська з Камбоджі, зменшення військових совєтських частин у прикордонній полісі і виведення совєтських військ з Афганістану, так, що до розмов між Горбачовим і Шаопінгом не дійшло.

Тепер, як виглядає з останніх потягів нового китайського керівництва ситуація дещо змінилася в користь переговорів, хоч про раніші передумови це не було мови і тому не відомо, чи Пекин далі настоюватиме на виведенні військ з Камбоджі і Афганістану, чи задовільниться записенням Москви про „мирні ініціативи“ і започаткування процесу відтягнення війська з Афганістану та зменшення власних військових

контингентів на китайсько-совєтському кордоні.

Інтерв'ю М. Горбачова для кореспондента почотного журналу „Ліаован“, яке напевно було переведене з дозволу Політбюро китайської Комуністичної партії, дає велику можливість совєтському керівникові безпосередньо говорити з китайцями і з'ясувати ім погляд Москви на совєтсько-китайські відносини і потребу подолання співпраці між обидвома країнами на усіх відтинках.

Покищо не відомо чи згадане інтерв'ю стане початком зустрічі на вершинах між китайськими і совєтськими лідерами, але, як кажуть політичні спостерігачі, воно напевно буде кроком вперед у навізанні відносин між Москвою і Пекином, а персонально між М. Горбачовим і китайським новим керівником Зао Зянгом, який перебрав недавно владу і має повну підтримку Д. Шаопінга, тепер політичного дорадника з великим впливом на формування дальшої китайської політики.

Очевидно, зі згаданого інтерв'ю виходить, що М. Горбачов готовий говорити з китайцями про всі можливі, а навіть прастичні справи і тому пропонувані ним розмови напевно відбудуться вже в найближчому майбутньому, — кажуть акредитовані в Пекин дипломати і політичні аналітики.

Існує можливість зустрічі Папи з М. Горбачовим

Нью Йорк. — Офіційно нью-йоркської римо-католицької Архидієцезії „Кетолік Нью Йорк“ в інформаційній нотатці п.з. „Чи відбудеться зустріч Папи з Горбачовим?“ подає, що Ватикан не має покищо коментаря про можливість зустрічі поміж Папою Іваном Павлом II і совєтським лідером Михайлом Горбачовим від часу його спільної візиту в Італію, напочатку 1988 року.

Отець Джованні Д'Ерколе, асистент речника ватиканської пресової служби, заявив, що Ватикан не подасть коментарів на цю тему, поки папні відвідини Горбачова не сконкретизують ся.

Після зустрічі в Нью Йор-

ку з совєтським міністром закордонних справ Елвардом Шеварднадзе італійський міністер закордонних справ Джуліо Андреотті, за звітанням італійської преси, мав сказати, що Італія сподівається прибуття Горбачова в січні ц.р.

Можливість такої зустрічі була дискусювана ще з початку 1986 року. Ватиканський речник Іоаким Наварро-Валле сказав, що Папа „дуже правдоподібно зустрінесться з Горбачовим, якщо совєтський лідер висловить бажання авдієнції“.

Як відомо, Папа Іван Павло II зустрічався двічі з колишнім совєтським міністром закордонних справ Андреем Громиком.

В АМЕРИЦІ

ДЕМОКРАТИ ЗАВЖДИ люблялися політичними сварками, а республіканці постійно наголюшували культурність провадження своїх кампаній. Однак минулого тижня якраз два передові республіканські кандидати віцепрезидент Джордж Буш і Баб Дол, провідник сенатської меншості почали взаємно себе обвинувачувати досить несприятливо. Б. Дол закинув віцепрезиденту Бушові, що він притягує свої інформації про Іран-контраферу, а Буш питав Дола, що він приховує, не виявляючи своїх податкових рахунків?

КОМІСІЯ ДЛЯ ПРОСЛІДЖЕННЯ причин упадку біржі 19-го жовтня 1987 року, назначена президентом Роналдом Регеном, закінчила свою 60-денну працю. У своєму звіті комісія, що працювала під головуванням колишнього сенатора з Нью Джерзі Нікола Ф. Брейді пропонує різного роду зміни, а найперше це назначення між дозведеного торгування вартісними паперами та їхніх колихань в цінах. Реакція Білого Дому на цей звіт та його рекомендації — спокійна.

ДЕМОКРАТИЧНИ КАНДИДАТИ на президентську номінацію стилили до деякої міри свої голоси напад на Гері Гарта, який після скандалу був зрештовував із кандидатури, але рішив повернутися до змагань у грудні 1987 року. Іхнє стримання зумовлене тим, що чим голосніші були їхні напади, тим більше популярність набирала його особа.

З ОГЛЯДУ НА РІЗКІ ЗМІНИ у суспільному житті Америки, сотні тисяч американських громадян купують нововведені плани забезпечення опіки чи медичної допомоги старшим і невилікувально хворим членами родини. Причина — цього, що в теперішніх обставинах велике число жінок, дочок чи сестер, з огляду на працю не є спроможні доглядати за старшими й хворими членами родини.

У ВАШІНГТОНІ НА ПРЕСОВІЙ конференції члени Громадської зустрічі на вершинах '88, непартийного проекту, заявили, що громадяни чотирьох американських міст матимуть змогу висловити свої думки на тему американсько-совєтських відносин. Згадана організація переведе опиту в Балтиморі, Сіятлі, Нешвіллі та Сан Антоніо, а це, як вірять організатори, дасть можливість президентським кандидатам формувати свою закордонну політику.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право втручання в матеріали, які надіслані на редакцію. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Гласність” у ділянці релігії

Протестантський проповідник Роберт Еверет з Ірвінгтону, стейт Нью-Джерсі, поїхав на латинські свята Різдва Христового до СРСР і перебував там у Москві та в Литві, в її столиці Вільнюсі. Наслухався страхіття переслідування релігії і віруючих у Бога. „Гласність”, як гасло ніби „відкритого суспільства” і свободи думки, не стосується релігії. У Советському Союзі все це зобов'язує гасло Жовтневої революції з-перед 70-ти років: „Релігія — це опій народу”. Конкретно — тому пасторові оповідали, як то ті, що зважають голосно вимагати свободи релігійного культу, „випадково” опиняються на вулицях безпосередньо перед вантажними автобусами, які, не зупиняючись, переїждять і торощать їх. За проповідання свободи релігійного культу висилають далі до ГУЛАГів і в отих катівнях поводяться з такими „злочинцями” особливо жорстоко. Пастор Еверет оповідає, що відчув, велику полегшу, коли виїхав назад із СРСР — те саме почуття мають всі туристи, які їдуть туди для зустрічі з рідними, шасливці, що їх побачили, але і шасливці, коли переступають на Захід залізну завісу і відчувають наче фізично атмосферу свободи на місці атмосфери неволі.

Пастор Еверет, який подає своє враження на сторінках американської преси, робить цікаву завагу: „Тоді, коли жиди у всьому світі безупинно вимагали свободи для своїх одновірців в СРСР, таврують факт існування тільки однієї си нагоги у Москві і звертаються до всіх чинників на Заході, щоб вони вимагали від „свободолюбного” Горбачова дозволу на свободний релігійний культ, західний світ не цікавиться переслідуванням християн.

Байдужість Заходу щодо переслідування практикуючих християн в СРСР можна пояснити відомим у всьому світі фактом, що у Ватикані є група духовних достоянників, які становлять неначе „проросійську школу” і у своєму русофільстві і готові на всі поступки коштом католиків та взагалі християн у СРСР, у наївній та утопічній надії, що можна буде позискати для Римо-Католицької Церкви „великий російський народ”. Кардинал Касаролі став уже наче символом такої наївної русофільської віри і нехтування долі підпільної Католицької Церкви в СРСР, як чогось малого, яке стоїть на перехідній приєднання „великого російського” народу. Тут пригадується приїзд до Львова у 1920 році монсенсьора Джіанні, який у своєму звіті писав, що „Рутені не матури сунт ад регендум” (Русини не дозріли до власної державності).

Каже староримська правда, що „Часи змінюються і ми змінюємось з ними”. На превеликий жаль — здавалось би анахронічне гасло большевицької революції „Релігія — опій народу” все ще збережене у теорії і практиці. Переслідування віруючих і практикуючих християн у СРСР при існуванні „легальної” Православної Церкви, підлеглої, як і за царських часів світським політуркам тоді це був „прокурор святишого Синода”, — є найкращим доказом на заборонах Горбачова, який зумів настільки піску насипати в очі західних наївняків і анальфебетів, що „Таймс” проголосив його „Мужем року”. Не відомо, чого ще треба буде, щоб тої наївній ліво-ліберальній табір на Заході, включно з Америкою, побачив Михайла Горбачова правдивого, таким, яким він є у своїх ділах, а не в усмішках, які є засобом пропаганди. Цей лівий лібералізм в Америці — це американська важка недуга, це нещастя Америки — всього вільного світу. Колись люди прозріють, але поки це станеться світ і в ньому Америка зазнає багато лиха: адже наївність Ф.Д. Рузвельта у 1945 році існує по нинішній день. „Гласність” у ділянці релігії — пусте слово, обрехане саме на безмежну наївність і політичну неграмотність західних лібералів.

ПРЕДСТАВНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ СРСР Анатолій Адамшин, який перебував в індійській столиці, заявив, що советському громадянину Олександрові Бабієві не було ніякої потреби втікати і що він міг „в законному порядку” звернутися з просябою про виїзд. Речник амбасад Австралії в Нью-Делі Бретт Мартін заявив, що О. Бабієв категорично відмовився від повернення в СРСР на будь-яких умовах і наостанок на наданий йому політичний притулок. За словами Б. Мартіна доля Бабієва буде остаточно вирішена після завершення консультацій, які австралійська амбасада проводить зі советською та іншими сторонами. Індія не приймає політичних втікачів за винятком тих випадків, коли мова йде про дипломатів.

Прихильність Папи Івана Павла II до української Церкви і народу стає постійно вимовною і видимою. Невдовзі Блаженний Мирослав Іван опублікував нове число „Благовісника” з 142 сторінок документів і промов, які вголосив теперішній Папа в українській і чужих мовах про Україну та українців упродовж неповного десятиліття своєї архієпископської праці. Цей факт і кількість таких документів свідчать про незвичайне відношення цього Папи до нашого народу. В минулому про те годі було мріяти.

Радісну несподіванку зробив нам знову Іван Павло II, коли в неділю, 22-го листопада 1987 року під час молитви „Ангел Господній”, за латинським звичаєм, у своїй духовній мандрівці „крізь шляхи географії віри і культу Пречистої Діви Марії”, з нагоди Марійського Року, заговорив про київську святофісійську Богородицю-Оранту, про Київ як святе місто і місце Марії та про нашу батьківщину Україну.

Помічусь в українському перекладі повний текст Слова Вселенського Архієрея:

***

Українці в розсіянні мають повне право пишатися своїми успіхами, але вони не можуть і не повинні задоволюватися на досягнутому. Розвивати свою організаційну сітку, рухати вперед науку — це значить дбати про розквіт українства поза межами поневоленої і стероризованої Батьківщини.

Адже роля свідомості нашої людини у суспільній діяльності збільшуватиметься з кожним кроком нашого просування на шляху до кращої організованості й більшої жертвованості. Тому ми не можемо миритися з байдужістю і пасивністю в будь-якій ділянці нашого зусилля. Ми мусимо пам'ятати, що активна участь громадян у нашій громадсько-національній і політичній діяльності — закон життя нашого розпорошеного суспільства, прояв його патріотизму. Отже, треба тільки, щоб цю просту істину ми правильно зрозуміли й глибоко засвоїли.

Під цю хвилину це відноситься до найбільш пекучого питання нашого століття — найгаченішого злочину московсько-комуністичної системи й її верховодя Сталіна — страшного голодомору, в якому загинуло понад сім мільйонів українців у тому числі

„НАШІ ОЧІ ЗВЕРНЕНІ НА УКРАЇНУ”

(Слово Папи Івана Павла II під час молитви „Ангел Господній”)

1. Сьогодні наші очі і наше серце линує до того міста Пресвятої Діви Марії, якому на ім'я Київ — на берегах ріки Дніпра, серед безмежних степів України.

Зі своїм намеренням до християнства тисячі років тому Християнська Русь одержала християнську віру від візантійської Церкви, в тій долі, коли ще не наступило пізнє відлучення цієї Церкви від латинської, одержала, отож, (Київська Церква) віру у візантійській формі, разом зі Святим Письмом, творами Святих Отців та літургічними книжками, які вже перекладали на церковно-слов'янську мову брати Кирило і Мефодій, що прибули зі Солуня, і їх названо Апостолами Слов'ян. Вслід за проповідниками прибули численні ченці, мистці, які украсили церкви мозаїками, малюнками, іконами.

Церква древньої Київської Русі перейняла з Візантії велику набожність до Богоматері. Безчисленні храми — присвячені Богородиці. Перший княжий со-

бор Кисва, столичного городу, був посвячений Успенню Марії. Красою він перевищував усі храми Київської Русі, як це пише самовидець - літописець: „Князь прикрасив її золотом і сріблом, самоцвітами й багатим церковним посудом, так що не було їй рівні по всіх сусідніх країнах”.

2. У величавій мозаїці святилища, на осяяному золотом тлі, ступає величавою постаттю Богородиці Оранти („яка молиться”), символ, чи, краще ікона-зображення Церкви в молитві, що постійно заступається за спасіння всіх людей. Вона має назву „Нерушима Стіна”. Мистець цієї мозаїки дуже докладно міряв силу і кути напрямків сонячних променів опівдні, у хвилині молитви „Ангел Господній”. Тоді голубий і фіялковий, плетений золотом, одяг Богородиці у сонячних лучах видає пречудне сяйво. Уклад одягу та її окраси роблять Ікону ще величавішою, сповненою містичності, величі, святос-

ти. На склепінні святилища читасмо напис у грецькій мові Псалма 46: „Бог посеред неї, і вона не порушиться; поможе їй Бог рано до світанку” (Пс. 46,6).

3. Київ — святий город, бо у високому ступені він Марійський город. В ньому Богородицю — Заступницю (Оранту) визнають як опікунку міста і як Матір інших городів Русі. Тут Вона від тисяч років опікується своїми вірними і заступається за них перед своїм Сином Ісусом. Уже 950 років тому київський князь Ярослав Мудрий посвятив їй свій народ. Тепер, у Тисячоріччя Християнської Русі, християнський люд Києва та України відновляє перед Нею складені Богом при Хрищенні приречення з просябою, щоб опікувалася ним в наступному Тисячоріччі його християнської історії.

З усіма вірними цієї обласної землі піднесім і ми наші молитви до Пресвятої Діви.

***

„Львівський Роман” з 23-24-го листопада 1987 року помістив на першій сторінці Слово Папи вразі з ним Святославської Богоматері — Заступниці (Оранти).

Щою віддачею сил і з найкращими наслідками для добра справи, щоб гармонійно поєднати інтереси нашого народу в розсіянні з історичною відповідальністю донести до свідомості світу авторитетним документом американського Конгресу правду про голод.

З приводу інформації проф. Самійленка забирає голос усі присутні члени уряду. На пропозицію керівника Ресурсу культури й науки, проф. Володимира Жили, схвалено одностайно похвалити на цю високу справу 1,000 доларів і закликати українське патріотичне громадянство негайно прийти з допомогою Конгресовій комісії для дослідження голодової облоги в Україні, щоб таким чином не тільки виконати важливе історичне завдання, але дати ще один доказ нашої національної свідомості й готовності стояти твердо в обороні української правди й гідного пошанування жертв страшного голодомору 1932-1933 років.

Усі жертви можна віддати від прибуткового податку. Гроші вислати на адресу: Commission on the Ukraine Famine, 1111 20th Street N.W., Suite 537, Washington, D.C. 20579.

часу Леніна посподогі. Автор не погоджується з таким твердженням. Що зміну легко запричмуємо, каже він, коли докладно приглянемося наступним п'ятьом періодам советської влади: Революційна ера Леніна (1917-24) тоталітарний період Сталіна (1924-53), деґенеризація Хрущова (1953-64), період бюрократичної реставрації сталінізму Брежнєва (1964-82) і теперішній період його важливості для советської ідеології в майбутньому.

У дальшому тексті статті автор подає зміни, які наступили в тих періодах. Автор згадує відомий факт, а саме, що коротко перед своєю смертю Ленін з виразним песимізмом писав, що „Советська адміністративна система, на ділі була старим російським апаратом, який большевики перебудували від царизму та крихітку підмакували її советською оливою. Ленін журив ріст російського націоналізму. Він помер 21-го січня 1924 року. Його наслідком пропозицію позбавити Сталіна посту генерального секретаря не виконали. Ленін не уявляв собі того, що його перестороги проти бюрократії російського націоналізму покажуться такими правдивими”.

Не можна не погодитися з автором в тому, що кожен із названих періодів советської влади позначився якоюсь зміною, яка заперечує офіційне твердження советських провідників того, начебто в советській системі від початку її існування посподогі ніяких змін не було.

У „присязі” біля труни Леніна, 26-го січня того ж року, Сталін сказав: „Товариші! Ми комуністи є людьми спеціального характеру. Ми створені з іншої матерії. Ми є ті, що творять армію величезної пролетарської стратегії, армію товариша Леніна... Немає нічого вищого від титулу члена партії, творцем і провідником якої був товариш Ленін”.

Смерть Леніна тільки дала Сталінові нагоду формально започаткувати культ Леніна, а на ділі, сталося зовсім інше. Сталін як тільки позбувся опозиції почав творити культ власної особи. Він приступив до чисток, у яких послугувався нечунням в історії людства терором. Замість обіцяного советського раю створив страшне пекло. Він зовсім відступив від ленінзму. Після власної подоби змінював внутрішню і зовнішню політику Советського Союзу, керуючись своїми власними доктринами. Наприклад, замість Ленінської „доктрини революційного інтернаціоналізму” проголосив доктрину „соціалізму в одній країні” і т.п. зміни в політиці, в економіці та в соціальному житті цілої советської імперії.

Автор каже, що „Революційний інтернаціоналізм ери Леніна був чимраз більше замінений советським патріотизмом, який поступово почав зливатися з російським націоналізмом”.

У 1936 році, Сталін по радіо врочисто проголосив: „Нашій советській спільноті вже вдалося досягнути соціалізму. Ми створили соціалістичну систему, а це означає, що ми створили те, що в мові марксизму називається першою, або нижчою фазою комунізму. Отже, ми вже досягнули першу фазу комунізму — соціалізм”.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Різдвяний концерт капелі бандуристів у Нью-Йорку

Виступ нашої репрезентативної Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітроїту, що відбувся тут 6-го грудня 1987 року, в обширній залі Гантер коледжу, пишався помітно стильовою програмою. А саме релігійними піснями, точніше, майже цілком рідними, одноразовими колядами та шедриками. Деяким виїмком була в програмі „Молитва” з опери Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм”, що в ній будь-яка зміна тексту була зовсім зайва. Оцей концерт, як і всеяке щорічне турне Капелі — це не одна з мистецько-музичних присвят прославленню 1000-ліття Християнства України. Чому музично-людна публіка не запам'ятовувала, головню тих дешевих місць у залі, це якесь загадка?

Передусім уже сама поява Капелі на сцені була дуже додатним і скріплюючим наші почування чинником. Бо замість сподіваної якоїсь 30-ки членів, ми зустріли добірну 45-ку, а — як ще стверджував пізніше диригент В. Колесник — дехто з членів не міг таки вихати в оці турне через важливі зобов'язання. Голосово і звуково Капеля представляється тепер справді безконкурентною. Воно і не дивиння, бож найкращі хористи зі ЗСА і Канади знайшлися у рядах Капелі. Очевидно, брак басів-октавістів, та їх — гадаю — тільки часом, брак тепер теж і на Україні в хорових організаціях.

Диригент Капелі Володимир Колесник — один із найкращих диригентів, які колинебудь проходили цим усьланям бандуристів. Його праця наочно професійна і цілеспрямовано мистецька.

Початок виступу вивершений могутнім, блискучим звуком із „Знами Бог” та в „Кондаку” не міг бути більш захоплюючим. Друга точка „Коляди” з опери Лисенка „Різдвяна ніч” з музичної точки поглядом була підходящим вибором для програми, проте, практично, вслід виконання колядок був радше блідий. В опері, при театральній обставині зі супроводом оркестру, спів колядок у різних місцях села мусить чинити глибоке враження, на концертній сцені, вже хоч би кількарізове „Чи дома, дома, бідная вдова” створювало монотонію. Однак переконливість і чар хорово-

го співу під звучання бандури повернув знову з прекрасним твором Штепана „Благослови душе моя Господа”. Соліст-бас П. Нахольюк голосово ще і сьогодні хоч на оперову сцену. Досконало призначала сповнену гумору народна „Коза” Козичков.

Чоловічим хорам варто згадати, що „Шедрика” треба обличити для мішаного хору. Як би чоловічий хор і не співав по-мистецьки цю композицію, дословних колядок, що їх дають сопраніальні та які такі потрібні тут, йому ніколи не відобуть зі себе. В іншому випадку знову такі колядки зовсім непотрібні будуть у „Закувала та сива зозуля”. Великим успіхом увінчалася „Молитва” із „Запорожця за Дунаєм”, та генер Оршикевич був першорядним солістом. А хор закарбував тут свої найпотужніші фортецісімо всього концерту.

У другій частині програми почули ми релігійне „Блажен муж” Гнатиниша, де вирізнялися чіткі і пам'ятні поступово динамічні скріплювання та такі ж голосові закінчення у фразуванні. Шедрика „Святі силіди каміння били” в обробці В. Божика зі солю Цісарика і Гончаренка, вражала дуже приємно своїми яскравими дисонансами. „Через поле широкое” — досить оригінальна, розтягана, дещо дивна композиція. Вона ніби народна і не зовсім. На кожний випадок почути її треба було і виведення Капелі було прикладне. Хоч „Різдвяні двори” в обробці Г. Конєвичі не чинять уже того враження, що давнішими літа ми (стали менше сенсативними), проте вони завжди подобаються широкій публіці. Соліст-баритон Цісарук, хоч дещо слабший, як ще недовго, все таки це путяний співак. Зате бандуристи-інструментали показали найбільш бравами в цьому творі, як теж передерію в „Молитві”.

Сповідні народно-святкового гумору були колядки з цінної збірки О. Рубця. Однак не знають слухачі чий це обробки на хор? Адже Капеля мусить дати приклад музичної грамотності. З мелодичного боку колядки не були дуже особливі. Однак цікаво було послухати їх. Пописували солісти Цісаренко, Цісарук, Оршикевич, Сорока.

(Закінчення на стор. 7)

К. Крупський

70-ЛІТТЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ У СВІТІ КРИТИКИ

Минули ті часи, коли ми, як новоприбулі емігранти, наполегливо твердили, що Америка не знає істоти Советського Союзу, за назвою якого хитро скривається московська імперія. Сьогодні таке наше твердження тільки було б доказом того, що ми самі не є в курсі справи. Читачі відповідну літературу треба подивляти те, як докладно є зорієнтовані американські пресові кола в тому, що собою становить цей т.зв. Советський Союз. Різні дослідні інститути та їхні спец. нечаше рентгенівським апаратом наскрізь, просвітлюють Советський Союз та знають його державну систему краще, чим знають її мільйони жителів „Союзу”.

Для прикладу візьмем останній випуск журналу „Форейн Аффєр”, за зиму 1987/88, в якому на 16-ох сторінках надруковано виїзний промови Михайла С. Горбачова, виходящої 2-го листопада 1987 року, з нагоди 70-ліття большевицької революції.

Замість коментаря на цей текст промови Горбачова, редакція названого журналу зробила собі практичніший. Вона перед текстом цієї промови надрукувала на 22-ох сторінках статтю професора Ейд університету — Волфганга Леонгарда п. н. „Большевицький революційний сповідався 70-ка”. Варто зазначити, що проф. Леонгард є автором книжки п. н. „Кремль і Захід: реалістичний підхід”, яка була опублікована в минулому році. В нотатці до статті проф. Леонгарда сказано, що він в роках 1935-45, студював у Москві.

Правда, ми вже зустрічали таких авторів, що набули освіту в Москві і на їхній освіті відбилася індоктринація урядової советської науки, однак, стаття проф. Леонгарда свідчить, що й автор зумів підністися понад політичну пропагандистську індоктринацію. Уже на вступі статті він каже, що вже 70 років по усіх советських школах, почавши в голови советських громадян урядову доктрину марксизму-ленінізму, а проте, тепер вже дійшло до того, що широкі маси советського населення прямо не вірять ніяким доктринам та обіцянкам. Пропаганда вже змусила советську людину, а тим більше, що тепер советське населення є більше грамотне чим воно було в часі революції, і тоді те населення дало себе обманути обіцянками.

Автор каже, що советські провідники твердять немов історія советського періоду позначена постійним і незмінним історичним та ідеологічним продовженням від

Тоді Сталін заявив, що „Експлуатація людини — людською забороняється, а Советський Союз відзначився моральною та політичною єдністю і тому в нас може існувати тільки одна партія”.

У часі цієї прокламації велика чистка вже розпочалася. Сім мільйонів арештованих включили цвіт інтелігенції і понад 70 відсотків старих членів партії, каже автор. Особливий удар дістали товариші по боротьбі Леніна, яких знеславлено як „агентів”, „запроданців”, „зрадників”, „бівників” і „скажених собак”. Їх на скору руку засуджували і негайно розстрілювали.

Ми знаємо, що всі злочини Сталіна не є ніякою новиною для українців, які пережили жорстоке „розкуркулювання” наших селян, страшний голод і найбільш брутальні частки. Ми подаємо лиш кілька думок чужого автора для ілюстрації цього, як він розглядає найбільш жорстокий період комунізму в Советському Союзі, період Сталіна, який тривав найдовше, бо аж 29 років, і тому автор найдовше зупинився на цьому страшному періоді, щоб дати вірніший образ найбільшого тирана в історії людства.

Варто підкреслити, що автор не утотожнює Советського Союзу з Росією, як це ще робить чимало авторів на Заході. В кількох місцях автор згадує, що пануючим народом у советській імперії є росіяни. Він наводить факти, коли і з якої нагоди Сталін встановив у советській імперії погляд про вищість росіян. У останніх роках шаленого диктаторства Сталіна (1945-1953) переведено кампанію проти „космополітизму” з обвинуваченням советських науковців у перебільшенні оцінки чужих теорій та осягтів. Усі завоювання царської Росії в XVIII-XIX століттях „ретроспективним законом” визнано як „прогресивні події в советській історії”. У цих роках культ особи Сталіна сягнув такого розміру, що московська „Правда” не написала ні однієї статті в якій не поклалася би на „геніальність” Сталіна. А яке гучне 70-ліття уродин Сталіна справили 21-го грудня 1949 року, то ні одна класова співлота не справляла щось подібного своїм королем чи президентом.

На початку огляду періоду Сталіна, автор сказав, що Сталін, перебравши владу після Леніна, відступив від ленінзму. Тому, що дехто з читачів міг би зрозуміти, що автор висловлюється про ленінізм як про щось краще від сталінізму, застережмо інше місце статті, де автор виразніше висловлюється про це:

„Це є правда, що сталінізм був наростком ленінізму, а Сталін міг цитувати деякі Ленінові твердження та ідеї. Вони обидва вірили в „історичні закони”, в боротьбу між капіталізмом і соціалізмом і в диктатуру пролетаріату, як в період до соціалізму. Обидва визнавали провідну роль партійної еліти опертої на ідеологічних принципах. Обидва вірили в позбавлення сили експлуатуючих класів у безпощадній боротьбі проти різних груп натаварованих як „ворогів”, і вкінці, в осягненні соціалізму як першої стадії в розвитку безкласової комуністичної спільноти”.

Закінчення буде.

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, що відбулося на оселі УНСоюзу Союзівці в днях від 8-го до 13-го червня 1987 р.

(2)

Звіт Головного Предсідника
д-ра Івана Фліса

Закінчення

„СОЮЗІВКА“

З паном Володимиром Квасом у проводі „Союзівка“ почала набирати інший вигляд. Пан Квас дістав вілну руку щодо перерібки на „Союзівці“ всього, що було роками занедбане. Роками дороги були тільки латані, також водопроводи та устаткування на „Союзівці“ десяти років були тільки провізорично наведені. Живання меблів на „Союзівці“ протягнуто далеко поза нормальні роки їх вжитку, всяке відновлення майже припинилося, нові побудови не доходили даліше поза сталію їх планування і наші члени, які вже і так дуже терпеливі, почали нарікати.

Пан Квас дістав зелене світло на закуп нових меблів, на нові побудови, на встановлення нових котлів, на основні наприви доріг, на побудову нових будинків і віднову старих. Цей процес продовжується ще тепер з новими планами на приміщення для працівників, що їх дуже потребує „Союзівка“.

Пан Квас завжди глядів вперед і планував на той день, коли він повністю віддасть свої обов'язки адміністратора. Цей день прийшов на початку 1987 року. До того часу пан Квас висів вишукати асистента Володимира Гайдара, який разом із Дорком Семчишином стали співадміністраторами „Союзівки“. Пан Гайдар став адміністратором бюро і споріднених з ним відповідалостей, а пан Семчишин перебрав відповідальності за технічне вдержування „Союзівки“ і споріднені з ним обов'язки. Ми бажаємо їм обом успіхів.

Мишу теж признати, що пані Ульяна Дячук взяла на себе відповідальність за книговедання на „Союзівці“. Пан Квас с тепер уповноважений Головним Екзекутивним Комітетом наглядати над „Союзівкою“ і він не втручається в адміністрацію „Союзівки“, але готовий потихо давати поради, коли можна вести певні справи інакше.

Пан Квас залишається відповідальним за перебудову на „Союзівці“. Цього літа покажемо, наскільки вдатними були структуральні зміни адміністрації.

ДІЯЛЬНІСТЬ УНСОЮЗУ В КАНАДІ

Головний Уряд має право установити Рад Директорів УНСоюзу у Канаді, яка вестиме діяльність УНСоюзу під юрисдикцією Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу. Ця Рада має дістати канцелярію і бюджет з фондів, отриманих з діяльності в Канаді, які мають бути здепоновані на окремому банківському рахунок в Канаді, урядовані з правом підписування має призначити Рада, яка буде відповідальна перед Головним Екзекутивним Комітетом, за посередництвом Головного Директора для Канади. Таку резолюцію прийняла 31-ша Конвенція УНСоюзу, яка відбулася у днях 25 до 31 травня 1986 року.

Але розгляньмо спершу організаційські осяги в Канаді у 1986 р. Постає питання квоти 400. Насправді Канада організувала в 1986 році 187 нових членів. Цей Головний Уряд повинен перевірити цілу проблему. Чи Канада потребує власну Рад Директорів на те, щоб організувати 187 членів?

Канада також дуже зацікавлена у тому, щоб придбати для себе власну реальність. Інвестиція у нерухомість — здорова річ. Але чи це здорова інвестиційна політика, інвестувати близько мільйон доларів у реальність у Торонто, особливо тоді, коли інші округи поза Торонтом є проти такої інвестиції?

УНСоюз безуспішно шукав організатора на повний час в обширі міста Торонто. Коли ми не встигли знайти людини, яка була б нашим організатором на повний час на Канаду, то хто дбав про наше бюро у Канаді?

17 січня 1987 р. відбулися збори в Канаді. Збори нашого Канадського Представництва. Я був там привітний, як також були там директором на Канаду Іван Геврик, головний контролер Леонід Філь, Текля Мороз і Василь Дідюк, головні радні. Хоча деякі члени того зібрання були тої думки, що Конвенція дала право нашої Канадській Репрезентації створити Рад Директорів, переміг розум, коли відчитано доповідь резолюцію. Канадська Репрезентація вибрала Комісію, яка мала скласти і представити на цих річних зборах резолюцію щодо встановлення для Канади Ради Директорів УНСоюзу. Справу розгляду канадської діяльності поставлено, як окрему точку денного порядку цього нашого засідання.

КОМІТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОЇ СПАДЩИНИ

Головний Уряд УНСоюзу на своєму річному засіданні на „Союзівці“ в 1985 році поклав до життя 10-тичленний „Комітет оборони української спадщини“. Тепер цей Комітет складається з 9-ти членів і багатого разів призначав фонди іншим організаціям та окремим особам, які потребували грошової допомоги, щоб могли оборонити добре українське ім'я. Ще перед Конвенцією УНСоюзу в 1986 році рішення, що цей Комітет буде надавати допомогу акціям-грозом допомогти українській справі, радше чим різним організаціям.

Однією з наших цілей — встановити і вдержувати у Вашингтоні, Д.К., окреме бюро УНСоюзу для популяризації доброго українського імені серед наших крайових законодавців та інших осіб, не вдалося здійснити просто тому, що не можна було знайти у Вашингтоні відповідної людини для очолення такого бюро.

Треба ще ждати на вислід наших зусиль, як спонзора справи Юозаса Кунгаса перед Верховним Судом. Ця справа отримала від нашого Комітету найвищу грошову допомогу. Наш Комітет діяв у переконанні, що коли не зробимо відлику у цій справі, то деяким членам УНСоюзу може грозити денатуралізація та депортація.

ВИСНОВКИ

Від близько 20-ти років УНСоюз виконує своє зобов'язання давати своїм членам забезпечення на життя і поспішати з братською допомогою, що в значній мірі облігло б і покращало б життя наших членів, заспокоюючи їх потреби й бажання.

Soyuzivka

With Mr. Walter Kwas at the helm, Soyuzivka began to take on a different look. Mr. Kwas was given a free reign in reconstructing everything in Soyuzivka that for years had been neglected. The roads were being for years, patched up, the plumbing at Soyuzivka was for tens of years receiving band aid repairs. The life of Soyuzivka furniture was stretched out beyond normal hotel years, innovation had seemed to come to a stand still, new construction went no further than the planning stage and our members, as patient as they are, began to grumble.

Mr. Kwas was given the green light for new purchases of furniture, for new construction, for replacement of boilers, for major road repairs, and for construction of new facilities and betterment of old. This process is proceeding even now, with new plans being prepared for housing for our employees, which Soyuzivka needs very badly.

Mr. Kwas was always looking ahead and planning for the day when he would entirely surrender all of his managerial authority. That day came with the beginning of 1987. By that time Mr. Kwas managed to train an assistant Walter Hajdar, who along with Dorko Semchyshyn became co-managers of Soyuzivka. Mr. Hajdar became manager of the office with accompanying responsibilities and Mr. Semchyshyn assumed the responsibilities of Soyuzivka maintenance and accompanying duties. We wish them well.

I must also acknowledge that Mrs. Ulana Diachuk has assumed the responsibilities for the accounting practices at Soyuzivka. Mr. Kwas is the Supreme Executive Committee's overseer at Soyuzivka, who does not openly interfere in the management but is ready to quietly suggest perhaps another way that a matter could be handled.

Mr. Kwas remains in charge of construction at Soyuzivka. This summer will reveal how our new managerial structure functions.

U.N.A.'s Canadian Operation

"The Supreme Assembly has the authority to establish a Board of Directors of Ukrainian National Association in Canada which will conduct U.N.A. activities under the jurisdiction of the Supreme Executive Committee of the U.N.A. This Board should be provided with an office and a budget out of the funds of the Canadian operations to be deposited in a separate bank account in Canada, whose signing officers will be appointed by the Board, which will be accountable to the Supreme Executive Committee through the Supreme Director for Canada". The foregoing resolution was adopted by the 31st Convention of the U.N.A. held during May 25 to 31, 1986.

But let us first consider the organizational attainment of Canada in 1986. Quota was 400. Canada actually organized in 1986, 187 new members. This Supreme Assembly has to consider the entire problem. Does Canada need its own Board of Directors to organize 187 members?

Canada is also very anxious to buy real estate for itself. Investment in real estate is sound. But is it sound investment policy to invest close to a million dollars in real estate in Toronto, especially if other districts than Toronto are against such investment?

U.N.A. has been unsuccessful in retaining the service of a full time organizer for the Toronto area. If we are unable to hire a full time sales person for Canada, who will take care of our Canadian office?

A meeting of the U.N.A. Canadian Representation was held in Canada on January 17, 1987. I was present as well as John Hewryk, Director for Canada, Leonid Fil, Supreme Auditor, and Telka Moroz and Wasyl Didiuk, Supreme Advisors. Although some members of the representation were of the opinion that the convention gave the right to our Canadian Representation to form a Canadian Board of Directors, reason prevailed when the actual resolution was read to them. The Canadian Representation formed a by-laws committee which was to work on and to present at this Annual Meeting proper resolutions for the establishment of a U.N.A. Board of Directors for Canada.

Consideration of U.N.A. Canadian operation has been set up as a separate matter to be considered at this meeting.

Ukrainian Heritage Defense Committee

The 10 member Ukrainian Heritage Defense Committee was formed by the Supreme Assembly of the U.N.A. at our 1985 Annual Meeting at Soyuzivka. Now the committee is composed of 9 members. It has met many times and dispensed funds to other organizations and individuals who needed monetary aid to enable them to continue to defend the good Ukrainian name. Just prior to the 1986 Convention of the U.N.A. it was determined that this committee would steer aid to projects intended to aid the Ukrainian cause rather than to organizations.

One of our aims, to establish and maintain a Washington, D.C. U.N.A. office for the purpose of popularizing among our national law makers and others, the good Ukrainian name, did not materialize due to our inability to find a proper person in Washington, D.C. to head this office.

The result of our participation as Amicus Curie in the Juozas Kungys Case in the Supreme Court of U.S., is yet to be determined. This case received the largest single grant from this committee. The committee felt that if the subject decision was not appealed some of our U.N.A. members would be in danger of denaturalization and deportation.

Conclusion

For almost a century, U.N.A. has fulfilled its pledge to furnish quality life insurance and fraternal service which would greatly transcend the needs and aspirations of U.N.A. members.

You will hear about U.N.A. more and more because it has awakened and it is doing more. It is more than an insurance company as some of our friends would have us pegged. The U.N.A. is a Ukrainian fraternal insurance institution with real estate interests, income from which will undoubtedly enable

Ви будете чути про УНСоюз щораз більше й більше, бо він відроджується і працює жвавіше. Це щось більше, як тільки аскураційна компанія, як це говорять деякі наші „приятелі“. УНСоюз є українською братською установою і власником великих реальностей, з чого має прибуток, який напевно дозволить продовжувати і поширювати братську діяльність на користь наших членів, нашої української громади та української справи.

УНСоюз дає гарне забезпечення нашим членам і таким чином помагає їм економічно. Із прибутків, що їх УНСоюз має з братського забезпечення та з інвестицій в реальності УНСоюз має можливість давати братську допомогу своїм членам і цілій громаді. УНСоюз помагає своїм членам тримати з гордістю догори голови та відбивати несправедливі закиди щодо злочинних національних прогріхів.

УНСоюз є партнером між своїми понад 400 Відділами і 25-членним Головним Урядом між Головним Екзекутивним Комітетом і 76,000 власників грамот. Це установа — Український Народний Союз, — власність українсько-американської та українсько-канадської громад, це партнер і посередник ідеалів нашого високопатріотичного суспільства та всієї української справи, яка тепер опинилася на перехресті збереження себе чи загибуні.

Активи УНСоюзу досягли під кінець 1986 року 56,649.312 дол. що вказує зріст над активами з 31 грудня 1985 року на 2,378,000 дол. Надлишки резерви зросли до суми понад 17,000,000. Дохід із щомісячних премій у 1986 році був вищий, хоч число членів далі зменшувалося. Це завдячується зростові продажів наших грамот забезпечення з одноразовими вкладками, які стали популярними серед членів.

З теперішньої перспективи рік 1986 був знаменитим роком. Знаменитим був щодо зросту активів. Знаменитим був з погляду нашої політики, бо ми додали до нашої діяльності деякі елементи, які — сподіваємося — принесуть нам користь на дальшу мету.

УНСоюз potwierdзів своє зобов'язання щодо нових метод продажів нашого братського забезпечення, як це доручено нам на Конвенції з 1982 року у Рочестері. Братську діяльність треба продовжувати, без уваги на кошти, чи-то почерез діяльність у Відділах, чи з ініціативи центрів, чи під натиском konieczności — на всіх рівнях.

УНСоюз є тепер в середині росту почерез Професійний Департамент Продажу Забезпечення. Наші секретарі постарілися. Вони не змогли організувати за рік 4,000 нових членів, що могло б заповнити прогалину, яку дістаємо через втрату членів в наслідок смертності. Молода, енергійна професійна сила продажів забезпечення, zatrudнена на повний час, може поживати наші організаційські зусилля і повинна з допомогою секретарів наших Відділів, надолужити наші щорічні втрати в членстві.

Український Народний Союз і його провідники ніколи не забували про основні завдання та велику місію нашої установи: допомагати нашому членству, нашим громадам українців по цілому світі та зокрема нашим братам українцям на рідних землях де вони повинні стати господарями на своїй вільній землі. Власне всі наші заходи покращати нашу забезпечену службу членству та скріпити наш Український Народний Союз робимо ми з думкою посилити нашу працю на користь нашого членства та української справи.

Звіт заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропаса

My annual report this year is divided into three sections: 1) U.N.A. activities; 2) Community activities; 3) Impressions and Recommendations.

UNA Activities

My UNA activities during the past year included participation in:

- 1) The Supreme Executive Board meetings — October 25 and December 29.
- 2) Two Chicago UNA District Committee meetings — February 28 and May 2.
- 3) A Supreme Assembly meeting — September 4.
- 4) A meeting of UNA Branch 423 in Chicago — March 15.
- 5) A meeting of the UNA Heritage Defense Committee.
- 6) Dinner meetings with Henry Floyd (December 9) and Stephen Bohacz (January 5) to discuss recruitment of new members.
- 7) A UNA meeting in Phoenix — February 13.
- 8) Meetings of UNA District Committees in Buffalo (March 29), Boston (April 4) and Cleveland (April 22).

In addition to the above, I was also active with the Ukraine Famine Commission where I serve as a public member, an appointment made possible with the help of the UNA Supreme Executive. During the past year I attended meetings and hearings of the Commission in Washington (October 8 and April 29) Chicago (November 7) and Phoenix (February 13).

Thanks to financial support from the UNA Heritage Defense Committee, the Ukraine Famine Commission was able to publish and educator's curriculum guide for distribution to American and Canadian schools. Prepared by me with the assistance of Dr. James Mace, the guide was introduced during a UNA-funded educators' institute in Chicago on November 8. Since then, the guide has been distributed to educators in Arizona, Wisconsin, Pennsylvania, New York, and Ontario. It is our hope that during the next five years the guide will find its way into the school curriculums of schools in every state and province in North America.

Finally, I wrote twenty-six "Faces and Places" columns for the Ukrainian Weekly. Next month will mark the third anniversary of this bi-weekly column.

Community Activities

Believing that every UNA supreme officer should be visible in the Ukrainian community, I have also served as:

- 1) President of the St. Nicholas Ukrainian Catholic Cathedral school board. The most significant event our board sponsored during the past year was the 50th anniversary banquet and ball last May 9. The event generated some \$52,000 in additional revenue. Some \$100,000 was raised for the school during my tenure. As usual, the UNA Supreme Executive was generous in its financial support whether it was purchasing tables for the two banquets we sponsored or in buying a box of seats for the dance concert in 1986.
- 2) Vice-President of the Ukrainian American Justice Committee in Chicago. My involvement included coordinating the famine institute of November 8 and a variety of press and TV events associated with the TV mini-series "Escape from Sobibor", the Demjanjuk trial, and Jewish Ukrainophobia.

3) A presenting team member along with my wife Lesia of Ukrainian Marriage Encounter. On November 21-23 we presented a Ukrainian Marriage Encounter weekend in Livonia, Michigan.

U.N.A. to continue and expand its fraternal services to benefit U.N.A. members, our Ukrainian community and our Ukrainian cause.

U.N.A. provides quality insurance for members and therefore plays an integral part in protecting its members economically. With the profits that the U.N.A. derives from its fraternal insurance and from its real estate investments, it is able to render fraternal service to our members and to our community. The U.N.A. enables Ukrainians to lift up their heads with pride, and fight back unjust allegations of alleged national mis-perpetration.

The U.N.A. is a partnership between over 400 branches and a 25 member Supreme Assembly, between the Supreme Executive Committee and 76,000 policy owners, between the entity known as the Ukrainian National Association and the Ukrainian American and Canadian communities, between the ideals and aspirations of our highly patriotic community and the Ukrainian cause which finds itself, at present, as the crossroads of survival and oblivion.

The U.N.A.'s assets at the end of 1986 were \$56,849,312 which show an increase over assets of December 31, 1985 of \$2,378,000. U.N.A.'s Unassigned Surplus has risen above \$17,000,000. U.N.A.'s monthly collection of premiums on insurance in 1986 was higher, even though the total membership kept decreasing. This is due to the increase in sales of single premium insurance certificates, which appear to be much in favor with our members.

From the point of view of the U.N.A., 1986 was a tremendous year. Tremendous from the point of view of growth in assets. Tremendous from the point of view of policy, for we have stressed certain elements in our every day operation which we believe will be beneficial to our fraternal existence in the long run.

The U.N.A. has confirmed its commitment to new ways of selling fraternal insurance, as it was directed to do by the 1982 Rochester Convention. The U.N.A. has renewed its commitment to Fraternalism. Fraternal activity whether initiated on the Branch level, whether it is initiated by the main office and enhanced through the activity of our Branches or whether it is imposed upon the U.N.A. by necessity, should be encouraged by the U.N.A. on every level regardless of the cost involved.

The U.N.A. is now in the midst of expanding the growth of Professional Sales Department. Our secretaries have aged. They are unable to organize 4000 new members annually, which would be required to replenish the U.N.A.'s ranks due annual attrition. The young, vigorous, professional, full time sales force should invigorate our organizing effort and enable U.N.A., with cooperation of Branch Secretaries and Organizers, to eradicate the annual loss in membership.

The Ukrainian National Association and its leadership, never forgot the basic directives of its very existence and the mission of our institution to render fraternal aid to our members, to our communities throughout the world, and especially to our brothers and sisters living in our beloved Ukraine with the hope that they become the masters of their own destinies.

All of our fraternal efforts to improve the U.N.A.'s service to its members and to strengthen our Ukrainian National Association were made in the hope of intensifying our fraternal efforts for the good of our members and for the good of the Ukrainian cause.

Impressions and Recommendations

My impressions during the past year can be divided into bad news and good news.

The bad news is that our community is dying — our two largest institutions, the Ukrainian Catholic Church and the Ukrainian National Association, are losing members every day — and there appear to be few leaders eager to turn the tide.

The good news is that our community is desperate for the kind of leadership the Ukrainian National Association can provide.

I am delighted that at long last we are able to implement some of the recommendations of the Balwe Report. Our sales force is being strengthened and it appears to be headed in the right direction. If I have one recommendation in this regard it is that we provide "finder's fees" for UNA branch secretaries who provide leads for our professional sales staff. A finder's fee will be one more incentive for branch secretaries to search for prospective new members.

A second recommendation is that we continue the work of the UNA Heritage Defense Committee with additional funding. Our work in this regard has just begun.

Звіт головного директора для Канади мг-ра Івана Геврика

В першу чергу складаю щире подяку Шановним Делегатам і Делегатам 31-ої Конвенції УНС за довіру до мене і вибір мене до Контрольної Комісії УНС на слухочку Каленцію.

В березні 1986 року Контрольна Комісія перевела контролю діловодства за 1985 рік, звіт якої був представлений на Конвенції в Дітроїті. Там же я звітував як голова Контрольної Комісії та подав певні рекомендації.

Брав участь в деяких засіданнях Екзекутиви, скликав Контрольну Комісію 15 вересня 1986 року для переведення поконвенційної контролю. Як звичайно, кожного разу два інші контролери мали свої застереження для відбуття контролю. Приїхав тільки о. мітра С. Біляк і я, а С. Гавриш не міг контролювати, будучи в цей час урядником УНС.

Ми перевірili конвенційні видатки, суспенди членів, які були організовані до Конвенції, а вже у місяці вересні були суспендовані майже всі в деяких відділах. Треба подавати числа новозорганізованих членів, а також подавати тих, які не заплатили ani одної вкладки, бо виготовлення грамот потягає за собою видатки.

При перевірці пожертв на Фонд Оборони Української Спадщини і „Комітету Оборони Української Спадщини“ я зауважив, що члени цього комітету відбуваючи засідання, беруть за це діти плюс всі видатки на доїзд і тим подібно. Я це заявив на засіданні Екзекутиви і вважаю, що є гріхом збирати від членів чеки дивіденди і з тих грошей брати діти. Для загальної справи треба видати час даром, а взяти тільки видатки за подорож, так, як беруть представники до СКВУ, КУК, УККА, УКРАди. В Канаді ніхто за це плати не дістає.

Підношу цю справу тому, бо це я, в добрій вірі, ставив той комітет на річному засіданні.

Річночасно я перевіряв, що заплачено за друку „Аміції Куріє“, „Аміції Куріє“ 13 тисяч доларів.

Подаю це тому, бо в протокол з 25-тої Конвенції на сторінці 71-ий тодішній голова Контрольної Комісії д-р

Б. Галан заявив як слідує: „Головна Контрольна Комісія вважає, що члени Контрольної Комісії не можуть займати жодних платних позицій в УНСОЮЗІ навіть з призначенням Екзекутиви, бо вони є покликани до контролю тої Екзекутиви“.

Як головний контролер і голова Контрольної Комісії УНС, вважаю своїм обов'язком пильно стежити за фінансовим, організаційним і громадським життям Українського Народного Союзу.

Праця нашого Союзу багатогранна, вона не замикається до самої лише аскураційної діяльності, тому мої зацікавлення мусіли йти по шляхах цієї великої організаційної праці, що її веде Український Народний Союз.

Розмір відповідальності, що є наложена на членів Головної Контрольної Комісії, вимагає від них досконалого виконання обов'язків на які вони дуже часто не мають ані потрібного часу, ані достаточних кваліфікацій.

Як один з членів Головної Представництва, брав участь у засіданні, яке скликав покійний сенатор П. Юзик.

Брав участь в деяких нарадах Екзекутиви. Брав участь в похоронних відправах Голови Канадського Представництва покійного сенатора П. Юзика. Брав участь в Конгресі Комітету Українців Канади, де мене вибрано до Екзекутиви і Президії, склад якого подали всі українські часописи Канади і Америки, на жаль „Свобода“ і „Український Тижневик“ подали лише кілька прізвищ, хоч мали на Конгресі нашого кореспондента. Брав участь у Даунінгському Фестивалі, виграючи привіт від УНС на відкритті та організував кіоск УНС з його літературою.

В жовтні 1986 головний представник скликав наради Головного Уряду, а одною з точок нарад був вибір директора Канади, де вибрано мене головою Канадського Представництва.

Дня 19-го жовтня 1986 року головний представник скликав організаційні наради Округу Торонто, де брали участь головний представник І. Флис, організатор Флойда, оба з Головної Канцелярії, І. Геврик, В. Діюк, Т. Мороз, Л. Філь і М. Спільський з Канади. Перед нарадами ми ще раз оглянули будинок пропонування Округом і рішили його купити.

20-го лютого 1987 Канадське Представництво скликало засідання своїх представників, в якому взяли участь І. Геврик, В. Діюк, Л. Філь, Т. Мороз і М. Спільський, винесли правильний і бюджет представництва, який я передав Екзекутиві і згідно резолюції Конвенції, Екзекутива зобов'язана представити його на річних нарадах.

За минулий рік 1986 я організував до УНС 22 члени, які вже всі заплатили вкладки. В тому був один член на 25,000 тисяч Ендаумент.

В громадському житті я займаю такі пости: заступник голови Канадської Шевченківської Фундації, член Президії і Екзекутиви Комітету Українців Канади і його Координатор, заст. голови Контрольної Комісії СКВУ, голова Контрольної Комісії УНС Канади, голова найстаршої сесії в 1930 році кооперативи „Калини“, голова Братства Українців Католиків при Катедральному Храмі Св. Володимира й Ольги, та член ряду інших установ і організацій.

В останніх роках УНСОЮЗ переживає кризу, але також переживають її ряд інших братських установ, як рівнож громадські і церковні організації.

Хочеться вірити, що з вибором до головного Уряду УНСОЮЗ молодих людей — ентузіастів, Союз буде рости в членстві, бо вони внесуть свіжого творчого духа.

Я пропоную, щоб наше гасло „Лінем до молоді — в пошуки до історії“ впроваджувати в дію, а не залишати пустою фразою. Тому, що зближається 100-річчя УНСОЮЗ, у нашому великому будинку, ми повинні створити союзовий музей, бібліотеку, де б можна зберігати всі пам'ятки з життя відділів і Округу Америки і Канади, мати портрети будівничих УНС та створити Фундацію, яка вже була схвалена на річних нарадах, а чому, це не реалізовано.

В виконання цих завдань допоможе нам наша широко розгалужена преса і здорова фінансово-господарка. Ми всі спільно повинні причинитися до більшого росту УНСОЮЗ.

Звіт заступниці головного представника Глорії Пашен

Ten months ago in Detroit, Michigan, I was re-elected to a four year term of the office of Supreme Vice President of the U.N.A. In the previous four years, some small, but positive changes have taken place.

The supreme executive committee embarked upon a plan to expand the organizing department by hiring a number of full time sales professionals. Mr. Henry Floyd was hired to develop a sales training program that was tailored to our particular organizational goals. Implementation of this plan was discussed and monitored at meetings of the supreme executive officers which were held at Home Office in Jersey City on October 25 and December 29, 1986, both of which I attended.

Four people were recruited and placed in the training program. Upon completion of the program, they were assigned to various territories around the East and Midwest. The placement of the Midwest sales person necessitated a little closer contact with the local executive officer because of some special regional problems that arose, and I was asked to help out in that respect. This task required seven meetings at which I met with the following people: Dr. J. Flis; Dr. M. Kuropas; Mr. Henry Floyd; Mr. John Gawaluk, Chairman of Chicago District Committee; and Mr. Steve Bohacz, the candidate for regional organizer.

On June 14, 1986, I attended the scholarship meeting at Jersey City and on the following day, drove up to Soyuzivka to attend the events which were scheduled for the dedication of the Senior Citizens Home. I was with the group of executives who attended the blessing of the quarters, the banquet and the concert which marked the official opening.

At the meeting of the Ukrainian Heritage Defense Committee on July 19, 1986, I was elected to keep topical notes on all the proceedings of that committee when it met in the future. It met again on February 7, 1987.

Senator Paul Yuzyk died in July of 1986. His place in the Canadian Government, the UNA, and the Canadian and American Ukrainian communities mandated the attendance at his funeral of the supreme executives and board members. The large crowd of mourners and the depth of the loss which was felt attested to his stature and importance. The UNA delegation attended the ceremony at his gravesite and then later took part in the extremely moving „tryzna“ at the Capitol Building in Ottawa. It was evident that the loss to his family and friends was great, but to the Ukrainian community, it was incalculable.

At the special meeting called on October 4, 1986, a replacement for the office of Director of Canada was elected.

When the UNA announced its sponsorship of the Zuravli Men's Choir from Poland, I was asked to attend a specially formed committee as a representative from the UNA. The committee elected Mr. John Gawaluk as its chairman. Mr. Gawaluk is also the District Committee chairman. He presided over the committee made up of representatives from many

Ukrainian religious, civic, and professional organizations. The committee members worked together well and efficiently. They were able to put together a three day event that ran without a hitch. My involvement meant attending several meetings prior to the events, and being present at two functions to help out as I was needed.

I represented the UNA at the annual meeting of the Detroit, Michigan District Committee on February 22. Mr. Atanas Slusarszczuk presided over the meeting. He substituted for Mr. Roman Tatarsky, the District Committee Chairman, who was recuperating from an illness, and was unable to attend. The meeting was well prepared and executed, and evoked a positive and a negative recommendation for the UNA Supreme Executive Committee. I also represented the UNA at the annual meeting of the Chicago District Committee on May 2, 1987.

The Chicago District Committee, chaired by John Gawaluk, planned several meetings to re-vitalize the organization. One regular meeting was scheduled on September 20 at the Vladimir & Olga Church Hall where the invited speaker was Mr. Steven Hawrysz. He spoke on the new Single Premium policies available in the UNA. Special recognition awards were presented to various secretaries, and a donation from the UNA was presented to the representative of the Ukrainian National Museum of Chicago.

The September meeting aroused such enthusiasm that another luncheon meeting was planned for November 8, 1987. It was held at Galan's Ukrainian Restaurant, and was attended by fourteen people, including secretaries and presidents representing eleven different branches. The topics under discussion were: the mechanics of signing up new members; organizing interesting meetings; and general topics of interest of officers of branches. I was the only representative of the supreme officers in attendance.

I represented the UNA at a meeting with the Ukrainian American Civic Center Corporation which related to the disposition of funds from the sale of their building to the Ukrainian National Museum of Chicago. At this meeting, a final accounting of the finances and the remaining money deposited in the Security Savings & Loan Association in Chicago was disclosed.

On three occasions I met with the Executive Officers of the Selfreliance Credit Union Corp. of Chicago to discuss ways of greater co-operation between our two organizations.

I attended several meetings with the Ukrainian National Museum of Chicago and was elected to its Board of Directors.

I represented the Supreme Executive Committee and acted as principal speaker at the banquet celebration of the 75th Anniversary of Sts. Peter and Paul Branch 220 in Burbank, IL, one of the oldest U.N.A. branches in Chicago. Later that year I attended the 75th anniversary celebration of Nativity BVM Church on the South Side of Chicago. The U.N.A. branches established in that part of the city made that celebration possible by recognizing the need for a church and become the driving force behind getting it built. I also delivered an address at St. Andrew Ukrainian Orthodox Church in Addison, IL, on the anniversary of the establishment of St. Anne's Society.

The first National Golf Tournament held in Youngstown, Ohio, was a three day event scheduled over the 4th of July weekend. It attracted golfers from Illinois, Ohio, Indiana, Pennsylvania, Rhode Island and California. Mr. Eugene Woloshyn was responsible for organizing a committee that presented an efficient, well organized and expertly run event.

They provided a friendly and hospitable atmosphere in which to build comradery and fraternalism. We had a lot of fun too!

In the last 10 months I organized twelve new members, which constituted approximately \$92,000 worth of coverage. I was so intent on getting some new members that in March, 1987 I went to Korea, Macau and Hong Kong prospecting for new members. Time ran out before I found any Ukrainians; consequently I was unable to bring back any new applications.

CONCLUSION

During the year, the board has made several recommendations to the executive Officers about things they wanted to see implemented in the future. One of them, which I believe to be of particular importance, was that of hiring professional organizers. That action was to be orchestrated with improvements in the kind and number of policies the U.N.A. would be able to offer to make it more consistent and competitive with other Fraternals. Our salesmen have been in place for a few months, but no new inexpensive policies have been brought forth for them to sell. The actuaries continue to work on new policies as they have been for the past number of years, without any visible progress being made. It is now incumbent on us to provide our new organizers with the tools necessary to do the kind of job we need them to do. They need new policies and new rates. They need computer print outs of past and present members so that they have a basis to start from. We cannot wait for the actuaries to determine our time schedule. Our salespeople need tools and we, the Executive board must give them a fighting chance by providing those tools. It needs to be done immediately.

The plan to establish an information bureau in Washington D.C. several years ago was a landmark decision because it was timely and very necessary. I felt that such an action would take the World Ukrainian Community from the seventeenth century and place it squarely in the twentieth. That office would have changed our collective stance from defensive to offensive in dealing with our detractors. After the decision was made, I was proud to be associated with a group that had the vision and forethought to put such an idea into effect. I strongly recommend that we review the subject of a Washington office again and make every effort to make it happen before the next board meeting.

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

Цей звіт за конвенційний 1986-ий рік приходить мені складати саме при кінці мого 38-го року праці для УНСОЮЗУ. Впродовж цих 38 років був я спочатку трудний як службовець Рекордового Відділу, потім як асистент головного секретаря УНСОЮЗУ, а від липня 1966-го року як член Головного Екзекутивного Комітету з декількома різними титулами, але політичними обов'язками, які багато не змінювалися, тільки постійно збільшувалися. Статусні обов'язки і відповідальності головного секретаря УНСОЮЗУ числяться я докладно у своїх попередніх річних звітах і в останньому конвенційному звіті. Вони включають всі праці від оформлення заявок на нові грамоти забезпечення, видачу грамот, ведення обліку членства, виготовлення виписок членів та повідомлень про платність вкладок і повну забезпечену службу членам аж до виготовлення документів на передчасні грошові звороти, як теж на дозрілі винуватні та помертві виплати.

Ці обов'язки включають теж обслуговування секретарів Відділів, цих наших союзних воєнів на фронті війни, на плечах яких лежить основний тягар союзової праці в терені, як і братської та громадської діяльності Відділів. Тому ми старасмося допомогти їм у цій їхній мурав'яній праці, яку ми високо цинимо. На початку цього річного звіту

хочу скласти сердечну подяку всім секретарям Відділів за пильну і віддану працю для членів та української спільноти, як також за гарну співпрацю з нами в Головній Канцелярії.

У звіттовому часі прорідилися ряди цих відданих УНСОЮЗУ та українській громаді діячів — секретарів Відділів. Згідно з прийнятим звичаєм чисельно їх у звіті, подаючи імена, прізвища і числа Відділів, щоб вшанувати їх пам'ять:

Пилип Гарасимів — колишній секретар 6-го Відділу, Микола Москаль, колишній секретар 16-го Відділу, Марія Квітка Стецюк, секретар 25-го Відділу, інж. Євген Людкевич, колишній секретар 79-го Відділу, Іван Данилюк, колишній секретар 93-го Відділу, Василь Валігун, секретар 99-го Відділу, Іван Василюк, колишній секретар 284-го Відділу, Юлія Шарик, секретар 312-го Відділу, Анна Заворська — секретар 313-го Відділу, Микола Василюк, колишній секретар 353-го Відділу, Іван Струк, колишній секретар 422-го Відділу.

Особливо згадка серед пошанованих покійників належить Антонові Драганові, довготільному головному редакторові „Свободи“ та останньому редакторові емігрові і сенаторові Павлові Юзикові головному директорові УНСОЮЗУ для Канади.

Нашою найбільшою турботою є підшукування на місця тих, які відійшли, нових відданих союзних діячів, секретарів Відділів, на плечах яких лежить весь тягар союзової та громадської праці в терені. Для поповнення проріджених рядів союзних діячів ми старасмося зацікавити УНСОЮЗом та українською громадою наше молоде покоління. Але, на жаль, не маємо досі сподіваних успіхів у цих наших стараннях. Тому треба нам ще більше присвятити уваги нашій молоді, з рядів якої такі повинні б прийти наслідники тих, які покинули важливі пости в нашій установі та нашій громаді.

Над виконанням усіх праць, які належать до статусних обов'язків та відповідальностей головного секретаря, працює цілий штаб службовців Рекордового Відділу. Цим своїм співробітництвом складаю подяку за їх віддану працю та прикладну братську співпрацю і подаю тут у звіті поіменний список цього нашого „тіму“ Рекордового Відділу за роками служби: Меланія Мілянович, Михайло Юзівів, проф. Павліна Данчук, Бугуслава Полішук, Марія Шавчук, Стефанія Мазуровська, Ірена Худько, Марія Завіська, Анна Малиновська, Любов Оленів, Юрій Мізюк, Марта Лиско та частинно затрудені Володимир Гончарик і Оксана Оленів. Всі ми дружно разом виконуємо наші праці, допомагаючи один одному та заступаючи тих, які хворіють, чи на відпустці.

У звіттовому часі перестали працювати в Рекордовому Відділі з відходу на заслужену пенсію довготільні досвідчені службовці Стелла Раєн, Іванна Коць та Ярослава Левницька. Їх браку ми відчували, але старасмося заповнити з діловитістю нашого Рекордового Відділу нових щойно прийнятих службовців.

На закінчення цього розділу з признаннями та подяками хочу теж скласти подяку за дружню співпрацю членам Головного Екзекутивного Комітету, редакторам „Свободи“ та „Українського Тижневика“, співробітникам інших Відділів Головної Канцелярії та Видавництва і всім членам Головного Уряду.

НАША ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВА СЛУЖБА

Наша забезпеченева служба членам та обслуговування секретарів наших Відділів в терені вимагає багато часу і труду в нашій праці в Головній Канцелярії. До важливіших праць у забезпеченевій службі членам, власникам понад 75,000 грамот, належать: оформлювання заявок, видача нових грамот, ведення обліку членства, виготовлення виписок та повідомлень про платність вкладок, оформлювання всіх змін на грамотах членів, вдержування евіденції про час виплат винуватих за дозрілі грамоти, про час закінчення платності вкладок та про час вигаснення важності грамот термінового й акцидентного забезпечення, виготовлення повідомлень про дозрілі до виплат грамоти, про закінчення платності вкладок і про закінчення важності грамот, чи договорів додаткових забезпечень, обчислювання винагород за прислужування нових членів, як також винагород передплатникам і касирам Відділів, виписка секретарям Відділів членських відзнак та платничих книжечок, як також друків та формулярів, потрібних для відділового діловодства, виготовлення та виписка заявок на допомоги, заявок на грошові звороти та формулярів на помертві виплати, вдержування всіх документів і карток забезпечення членів, виготовлення на їх підставі місячних та річних звітів, як також річних звітів для забезпеченевих урядів, виготовлення протоколів засідань Головного Екзекутивного Комітету і Головного Уряду та проголошення всіх звітів членів Головного Уряду, рішень та рекомендацій, поладування справ із забезпеченевими урядами та ведення листування у всіх справах, які належать до обов'язків і відповідальностей головного секретаря.

У нашій забезпеченевій службі відіграє важливу роль наше листування із секретарями Відділів, поодинокими членами та кандидатами в члени УНСОЮЗУ. Ми присвячуємо цьому листуванню багато часу та уваги. Включає воно теж пропозиції членам та кандидатам у члени набувати нові грамоти забезпечення, як і поради та інформації секретарям Відділів відносно прислужування нових членів, підвищення забезпечення членів та поновлення їх забезпечення. В нашому листуванні ми старасмося показати і підкреслити професійність УНСОЮЗУ в життєвому забезпеченні та звернути увагу на те, що УНСОЮЗ дає своїм членам багато більше користей, як комерційні забезпеченеві установи.

Нашу забезпеченеву службу ми страємося постійно поліпшувати, впроваджуючи поступово зміни та модернізацію нашого забезпеченевого підприємства, щоб мати таким чином змогу поборювати конкуренцію комерційних установ. Про поступ у цій праці над модернізацією нашого діловодства шляхом компютеризації Головної Канцелярії та введення нових грамот і нових класів забезпечення подаю докладніші інформації в окремих розділах цього звіту.

ВИШКІЛЬНА ПРАЦЯ

Фахові знання життєвого забезпечення є підставою успіхів наших секретарів та організаторів у приєднуванні нових членів, підвищенні забезпечення членів новими грамотами та в належній забезпеченевій службі нашому членству. Тому ми присвячуємо багато уваги вишколові секретарів та організаторів, яким приходить ставити чоло конкуренційним агентам забезпеченевого підприємства. Найкращими для належного вишколу були наші цілітотівні курси на „Союзівні“. Але, на жаль, у конвенційному році таких курсів не влаштовано, а треба буде їх планувати вже в найближчому часі, особливо, коли будемо впроваджувати нові грамоти та нові класи забезпечення.

У звіттовому часі використав я для коротких вишківів окружні збори, які відбулися в Рочестері, в Джерзі Сіті та у Філадельфії. На них представляв я учасником нарад введені зміни в нашому забезпеченево-діловості та поінформував їх про заплановані зміни, тобто про нові класи та нові грамоти, які будуть введені за декілька місяців.

До вишкольної праці треба зарахувати моє широке листування численні телефонічні розмови та менше численні зустрічі зі секретарями Відділів. В листуванні та розмовах і зустрічах старасмося присвятити найбільше уваги інформації та поясненням наших забезпеченево-діловості, а рівночасно підкреслити в кожному випадку, як багато кориснішим є забезпечення і членство в УНСОЮЗІ в

порівнянні із забезпеченням у комерційних установах. Особливу увагу присвячую в листуванні та розмовах і зустрічах новим секретарям Відділів.

Вже безпосередньо перед виготовленням цього звіту відбулась у нас в Головній Канцелярії зустріч наших нових продавців забезпечення із союзними діячами стейту Нью Джерзі. На цій зустрічі я присвятив найбільше уваги нашим грамотам забезпеченням, новим, які мають бути впроваджені, та теперішнім, вказуючи на їх вартість та на перевагу братського забезпечення над комерційним.

ВДЕРЖУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ І ПРОТОКОЛІВ ТА ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ЧЛЕНСТВА

Зберігання всіх важливих документів УНСОЮЗУ та зладжування і вдержування протоколів Конвенцій, засідань Головного Уряду та Головного Екзекутивного Комітету належить до статусних обов'язків головного секретаря. Він має теж проголошувати в офіційному органі УНСОЮЗУ звіти головних урядовців, резолюції, рекомендації та ухвали і завжди, які мають більше значення для УНСОЮЗУ. Резолюції, рекомендації та ухвали ми завжди поміщували у „Свободі“ та в „Українському Тижневику“ не пізніше, як тиждень після закінчення таких нарад. Натомість виготовлення із звукозаписних стрічок протоколів Конвенцій та засідань Головного Уряду вимагає багато часу і праці, тому і початок публікації таких протоколів припадає звичайно близько кінця року. Вістки про засідання Головного Екзекутивного Комітету враз із інформацією про всі рішення ми поміщуємо негайно після засідання як у „Свободі“, так і в „Українському Тижневику“. Точні протоколи цих засідань виготовляємо пізніше і зберігаємо їх в Головній Канцелярії. Скорочені переклади цих усіх протоколів в англійській мові та стрічки із записом ходу нарад ми також зберігаємо в Головній Канцелярії.

Рекордовий Відділ веде точний облік руху і стану членів УНСОЮЗУ, підсумовуючи його з кінцем кожного місяця та проголошуючи ці дані у місячних звітах у „Свободі“ та в „Українському Тижневику“. Ми ведемо точний облік членства по Відділах, по стейтах і провінціях, по класах забезпечення і за освітнім віком. На підставі цього обліку актуарії виготовляють з кінцем року оцінку грамот УНСОЮЗУ, а ми самі цілий ряд таблиць і даних для річних звітів перед забезпеченевими урядами стейтів і провінцій.

На основі цього обліку членства — грамот забезпечення ми виготовили цілий ряд статистичних таблиць про рух і стан членства, які включено до цього звіту. Аналіз цих даних про рух і стан членства дає нам змогу не тільки оцінити успіхи та невдачі у проробленні праці, але також допомагає нам планувати нашу працю на майбутнє на підставі минулого досвіду.

ОСНОВНІ ДАНІ ПРО РУХ І СТАН ЧЛЕНСТВА

Секретарі Відділів та організатори придбали у 1986-му році 1,783 нових членів із забезпеченням на загальну суму \$7,324,000. Але в тому самому часі втратив УНСОЮЗ 1,027 членів, які вибрали за свої грамоти передчасні грошові звороти, 926 грамот дозріло до виплат повних сум винуватих, 1,285 членів закінчили платити вкладки за свої грамоти клас Р-20 та Р-65, а 982 члени померли.

В числі активних членів втратив УНСОЮЗ за 1986-ий рік на чисто 2,370 членів, а в загальному числі членів винесла втрата на чисто 1,823 члени. Загальна сума забезпечення всіх членів УНСОЮЗУ зменшилася за цей рік на \$115,282. Сума додаткових забезпечень членів, а саме подвійного забезпечення і забезпечення платників вкладок зменшилася на \$735,046, тому що на багатьох грамотах вигасли договори цих додаткових забезпечень по освітньому віку 65, чи 21 років, натомість нові грамоти були в багатьох випадках видані без цих додаткових забезпечень.

В 1986-му році особливо популярними були грамоти з одноразовими вкладами класів W та Р-65, які не мають договорів додаткових подвійних забезпечень, ані забезпечень платників. Також зросла популярність грамот термінового забезпечення класів Т-5 та Т-10 з новими низькими вкладами. Замітний був зріст забезпечення нових грамот, пересічна сума забезпечення яких винесла \$4,108. Завдяки цьому зросла також пересічна сума забезпечення усіх активних членів, яка за станом з 31-го грудня 1986-го року винесла \$1,783.

З кінцем 1986-го року нараховував УНСОЮЗ 76,141 члена, загальна сума забезпечення яких, включно із додатковим подвійним забезпеченням та забезпеченням платників вкладок, винесла \$164,834,285.

Таблицю чисел членів та їх сум забезпечення по стейтах і провінціях очолює стейт Пенсильванії із 17,101 членом та із найбільшою сумою забезпечення \$26,902,270, на другому місці за сумою забезпечення є стейт Нью Джерзі, який має 10,958 членів забезпечених на суму \$21,499,026, на третьому місці стоїть стейт Нью Йорк із сумою \$20,880,165 забезпечення, але із більшим від Нью Джерзі числом членів — 13,385.

В Канаді перед веде провінція Онтаріо із числом 4,489 членів забезпечених на суму \$11,456,491. Нових членів придбано у 1986-му році в Канаді 187 на суму \$639,000 забезпечення. Усіх членів в Канаді за станом з 31-го грудня 1986-го року було 6,973 із забезпеченням на загальну суму \$7,462,024. В Канаді УНСОЮЗ втратив за звітний рік в активному членстві 309 членів, а в загальному членстві 257 членів. Зменшилася теж сума забезпечення всіх членів в Канаді на \$694,818, а сума активних членів на \$719,300.

Зменшення числа членів передплатників „Свободи“, як теж числа всіх передплатників „Свободи“, вказують на потребу посилення кампанії за збільшенням числа передплатників цього одного українського щоденника у Вільному Світі. Також потрібним є поширення круга читачів „Українського Тижневика“, число передплатників якого перевищило 7,000, тому що ці наші публікації є нашим зв'язком з українськими громадами в Америці і Канаді та завдяки їм ми можемо ще збільшити членство УНСОЮЗУ.

ІНШІ ДІЛЯНКИ МОЄЇ ПРАЦІ

В наслідок переважання працями, зв'язаними із обов'язками в Головній Канцелярії, яким я присвячую всіх днів у тижні, по 16-18 годин денно, мусів я обмежити свої виїзди в терен на Окружні Збори.

У звіттовому часі, як і раніше, постачав я „Свободі“ вістки про діяльність Відділів та Округ, зокрема про смерть наших відділових секретарів та інших союзних діячів. З цих матеріалів користали теж редактори „Українського Тижневика“, поміщуючи з них скорочені переклади.

Також опікувався я поміщенням знімок дітей — нових членів УНСОЮЗУ у „Свободі“. Деякі з них на бажання батьків поміщав також „Український Тижневик“.

Як і в попередніх роках займаю пост віцепрезидента в нашій Корпорації Дому УНСОЮЗУ та який же пост віцепрезидента в дирекції мешканевого дому „Полус Гук“, спонсором якого є УНСОЮЗ.

На річному засіданні Головного Уряду в 1985-му році обрано мене членом Комісії Оборони Української Спідщини і від того часу беру участь в її засіданнях і праці.

Вступайте в члени
Українського Народного Союзу

ПРАЦІ НАД ПІДГОТОВКОЮ 31-ОЇ КОНВЕНЦІЇ УНС

У звітному 1986-му році, від його першого дня до початку Конвенції, припаді мені, згідно з постановами статуту та традицією, щільний ряд обов'язків у підготовці 31-ої Конвенції УНСОюзу. За цей час виконано ось такі праці:

- проголошено 31-шу Конвенцію у „Свободі” та в „Українському Тижневику” вже в їх перших числах 1986-го року.
- перевірено число повноправних членів всіх Відділів і вислано повноважень делегатів та заступників делегатів тим Відділам, які були управлені вислати делегатів на Конвенцію.
- проголошено в „Свободі” адреси секретарів тих Відділів, які мали менше як 75 повноправних членів, та вислано ці адреси секретарям всіх цих Відділів, щоб дати їм змогу об'єднатися для вибору спільних делегатів.
- одобрено згодошені об'єднання Відділів і вислано їм повноважень для делегатів і заступників.
- перевірено одержані від Відділів виповнені повноважень делегатів і заступників делегатів.
- проголошено у „Свободі” списки делегатів та заступників делегатів після їх затвердження Головним Екзекутивним Комітетом.
- проголошено у „Свободі” та в „Українському Тижневику” програму 31-ої Конвенції та склад конвенційних комісій, що їх визначив Головний Екзекутивний Комітет.
- виготовлено книгу звітів, що їх надіслали члени Головного Уряду, для делегатів 31-ої Конвенції.
- виготовлено бюлєти для виборів конвенційних комісій та для перших виборів членів Головного Уряду на Конвенції.
- виготовлено списки делегатів та всі матеріали для реєстрації делегатів на 31-шу Конвенцію, що її провела Верифікаційна Комісія.

ЗМІНИ В НАШОМУ ДІЛОВОДСТВІ ТА ЖИТТЕВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ

Для покращання і поширення забезпеченої служби УНСОюзу своїм членам переселено у звітному часі такі зміни:

Забезпечення без лікарських оглядин: Введено забезпечення без лікарських оглядин на суму до \$100,000 включно для аплікантів у віці до 30 років. Згідно з цією зміною члени можуть забезпечитися в УНСОюзі без лікарських оглядин на такі максимальні суми у поданих вікових групах:

\$100,000 до віку 30 років
50,000 до віку 40 років
25,000 до віку 45 років
10,000 до віку 50 років
5,000 до віку 55 років
3,000 до віку 60 років
1,000 до віку 65 років

Сума забезпечення з лікарськими оглядинами необмежена. Згідно з договором з реєстраційною установою УНСОюзу задержує повний ризик забезпечення на суми до \$50,000, а реєструє в цій установі суми забезпечення понад \$50,000.

Компютеризація: Над компютеризацією діловодства Головної Канцелярії УНСОюзу працює в нас фахівець цього діла Ярослав Томоруг. Після однорічної підготовки, в часі якої він виготовив програми для ряду праць Головної Канцелярії, ми перенесли з 31-им грудня 1986-го року всі дані забезпечення членів Рекордового Відділу з картотек IBM (80 колонок) на диски компютера IBM системи 036. Дальші чотири місяці ми працювали рівнобіжно на старій картковій системі і на диску системи 036, щоб вивіститися, що нова система працює справно. На травень 1987-го року ми вже видрукували вкази членів для секретарів Відділів на компютері нової системи 036 і, згідно з бажанням Фінансового Відділу, ввели рівночасно деякі зміни для поліпшення ведення місячних відділових рахунків. На днях будуть також виготовлені на новому компютері повідомлення про платність вкладок членів.

Цими кроками започатковано довгий шлях компютеризації нашого діловодства, яке переходитиме поступово на нову систему, що і дасть нам багато користей у точності та швидкості виконання ряду праць. Так по черзі будемо працювати над збиранням на дисках компютера більше даних про поодинокі грамоти і членів, механізацією виготовлення на компютері друкованих пропозицій забезпечення УНСОюзу, оформлюванням аплікацій на нові грамоти забезпечення, виготовлюванням нових грамот, веденням обліку руху і стану членства, обчислюванням організаційських винагород і друком їх чеків та виготовлюванням списків і повідомлень про грамоти дозрілі до виплат повного винуватця, про закінчення платності вкладок та про вигаснення важності грамот термінового й акцидентного забезпечення.

Рівнобіжно буде проведена компютеризація діловодства Фінансового Відділу УНСОюзу.

Доє зроблено справді перші кроки в нашій компютеризації, а повний перехід на нову систему 036 нашого діловодства в Головній Канцелярії зможе бути здійснений приблизно впродовж чергових двох років.

Нові грамоти і нові класи забезпечення: „По довгих і важких термінах” — по наших кількарічних стараннях у забезпеченні урядів стейтів і провінцій, в яких має УНСОюз дозволу на ведення забезпеченого підприємства, одержали ми остаточно затвердження наших нових грамот забезпечення та нових класів забезпечення, базованих на нових таблицях смертності із 1980-го року.

Наші нові грамоти забезпечення матимуть нижчі вкладки, в деяких випадках нижчі на 35 до відсотків, але рівночасно будуть на цих нових грамотах нижчі зворотні вартості. Вони також матимуть нижчі дивіденди і за них будуть платні нижчі організаційські винагороди. Ця ревізія вкладок, як і зворотних вартостей, дивіденд та організаційських винагород, проведена для всіх дотеперішніх грамот УНСОюзу класів Е-18, Е-20, Е-65, Р-20, Р-65, ДР-65, W, Е65SP, WSP, Т-5, Т-10 та ADD. Тільки на місце дотеперішньої грамоти термінового забезпечення для молоді класу Т-16 буде введена нова грамота класу Т-23.

Рівночасно з цими новими грамотами будуть введені нові класи забезпечення: ART — щорічно відновлюваного термінового забезпечення, вкладки якого за таку саму суму забезпечення будуть з кожним роком (вищим віком забезпеченого) зростати, та DECR, Т-30 — 30 річного термінового із зменшуваною сумою забезпечення, але з такими ж самими незмінними вкладками до кінця важності грамоти. Це будуть дві нові класи термінового забезпечення із дуже низькими вкладками. Вони служимуть спеціальним потребам забезпечення на покриття великих сум зобов'язань, або для забезпечення гіпотечних позичок — моргеджів.

Всі нові грамоти та нові класи забезпечення матимуть однакові вкладки для жінок і чоловіків, як також для курців і для осіб, які не курять. Але ці однакові („бленд”) вкладки устійливо такими низькими, що вони будуть конкурентнішими на ринку життєвого забезпечення.

Ще не закінчено старань про апробату нової класи пенсійного забезпечення, бо вона чекає затвердження урядом IRS, як індивідуального пенсійного конту — IRA.

В минулому місяці вже замовлено відповідну кількість друків усіх згаданих грамот, як також їхніх договорів додаткових забезпечень.

Залишаються нам для введення в життя цих нових грамот та нових класів забезпечення ще два важливі завдання: виготовлення нових книжок вкладок і зворотних вартостей („рейт бук”), над якими вже працює наш актуарій Сем Урда, та виготовлення потрібних для успішного продажу цього нового товару інформаційних і пропагандивних матеріалів, до праці над якими заангажовано досвідченого фахівця братського життєвого забезпечення Джеймса Баллю. Він зобов'язався виготовити нам на початку шість брошурок про ці нові грамоти та нові класи забезпечення і дві супровідні до них брошурки: одну про користі членства в УНСОюзі та другу із загальними інформаціями про всі роди забезпечення УНСОюзу. Ми сподіємось, що з новими грамотами і новими класами, та з новими книжками вкладок і з брошурками інформаційних та пропагандивних матеріалів ми зможемо започаткувати велику забезпечену в членську кампанію вже у вересні цього року.

КІНЦЕВІ ЗАВВАГИ

Започатковані зміни в нашому діловодстві та в життєвому забезпеченні, тобто компютеризація та введення нових грамот і нових класів забезпечення, принесуть УНСОюзові нові можливості швидкого росту та розвитку. Вони повинні допомогти УНСОюзові здобути нових членів та дати всім своїм членам кращі можливості фінансового планування і життєвого забезпечення їхніх родин.

З новими членами з рядів нашого молодого покоління прийдуть напевно і нові ділячі УНСОюзу, готові перебрати на свої плечі дальшу долю УНСОюзу і цим запевнити йому довгу і повну нових успіхів майбутність.

Скріплені професійно та більший числом членів і фінансами УНСОюз зможе напевно ще більше зробити для добра своїх членів, українських спільнот в Америці та в Канаді і для нашого поновленого українського народу, який у змаганнях до волі та незалежності покладає великі надії на нашу українську заморську твердиню — Український Народний Союз.

РУХ ЧЛЕНІВ

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1986-МУ РОЦІ

Місяць	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р грам.	Посмертні виплати
Січень	160	-14	83	44	79	115
Лютий	109	+27	92	69	87	83
Березень	140	+15	99	112	147	71
Квітень	181	+26	76	88	136	106
Травень	310	+26	73	114	170	88
Червень	87	+6	64	90	68	82
Липень	103	+57	121	46	73	81
Серпень	115	+30	93	56	89	68
Вересень	106	+19	84	51	78	69
Жовтень	97	+38	87	55	89	50
Листопад	117	+62	89	81	121	77
Грудень	258	-12	66	120	148	92
Разом	1,783	+280	1,027	926	1,285	982

ПІДСУМКИ РУХУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1986 РОЦІ

	Молодь	Дорослі	Акцидентні грам.	Разом
Стан активних членів з 1-го січня 1986 року	12,250	34,315	7,004	53,569
Нові члени	678	869	236	1,783
Разом	12,928	35,184	7,240	55,352
Втрати членства				
Суспензи	+164	+393	-277	+280
Грошові звороти	403	624		1,027
Виплати за Е грамоти	379	547		926
Сплачено вкладки Р грамот	377	908		1,285
Посмертні виплати	24	952	6	982
Перехід з деп. мол. до дор.	-57	+57		—
Інші втрати	8	39	166	213
Разом втрати	1,084	2,620	449	4,153
Стан активних членів з 31-го грудня 1986 року	11,844	32,564	6,791	51,199
Прибуток або втрата за 1986 рік	-406	-1,751	-213	-2,370

НОВІ ЧЛЕНИ 1986 РОКУ

Місяць	Молодь	Дорослі	ADD	Разом
Січень	58	74	28	160
Лютий	47	56	6	109
Березень	42	73	25	140
Квітень	75	81	25	181
Травень	104	154	52	310
Червень	34	42	11	87
Липень	46	48	9	103
Серпень	38	67	10	115
Вересень	45	49	12	106
Жовтень	35	52	10	97
Листопад	47	57	13	117
Грудень	107	116	35	258
Разом	678	869	236	1,783

Льотерійні члени	Акцидентні грамоти
1977	1977
1978	1978
1979	1979
1980	1980
1981	1981
1982	1982
1983	1983
1984	1984
1985	1985
1986	1986

НОВІ ЧЛЕНИ 1985 І 1986 РОКІВ
ПОРІВНЯННЯ ЇХ ЧИСЕЛ ТА СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

	1985 рік		1986 рік	
	Число членів	Їх сума забезп.	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	647	\$1,219,000	678	\$1,540,000
Дорослі	942	4,737,500	869	4,604,000
Акцидентні грамоти	367	1,835,000	236	1,180,000
Разом	1,956	\$7,791,500	1,783	\$7,324,000
Пересічна сума грамот життєвого забезпечення		\$3,749		\$3,972
Пересічна сума всіх грамот нових членів		\$3,983		\$4,108

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума забезпечення
1977	3,743	\$9,547,500	\$2,550
1978	2,982	7,544,000	2,527
1979	2,648	7,316,500	2,766
1980	2,239	5,835,000	2,606
1981	2,368	5,763,500	2,434
1982	2,483	6,017,500	2,423
1983	2,145	7,068,000	3,295
1984	2,190	9,706,000	4,432
1985	1,956	7,791,500	3,983
1986	1,783	7,324,000	4,108

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ І ГОЛОВНИХ ВТРАТ
ЧЛЕНСТВА ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Виплати Е грамот	Виплати Р грамот	Посмертні виплати
1977	3,743	296	819	1,168	1,105	911
1978	2,982	268	853	1,022	801	911
1979	2,648	285	859	1,119	1,147	899
1980	2,239	155	970	907	872	950
1981	2,368	+237	1,136	1,081	1,211	876
1982	2,483	+145	1,265	965	1,239	908
1983	2,145	19	1,121	861	996	894
1984	2,190	+114	1,110	864	1,161	964
1985	1,956	+457	1,088	955	1,250	911
1986	1,783	+280	1,027	926	1,285	982
Разом	24,537	210	10,248	9,868	11,067	9,206

НОВІ ЧЛЕНИ 1986 РОКУ
ПО КЛАСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Клас	Число членів	Їх сума забезпечення
T-16	5	\$ 5,000
TP-65	97	97,000
P-20	132	328,500
E-20	100	164,000
E-18	140	253,500
P-65	6	29,000
E-65	16	68,000
W-SP	62	181,000
E65-SP	120	414,000

Разом у Деп. Молоді ..... 678 \$ 1,540,000

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ

Клас	Число членів	Їх сума забезпечення
W	169	\$ 260,500
P-20	173	415,500
P-65	11	23,000
E-20	199	420,000
E-65	34	146,000
DP-65	11	71,000
W-SP	90	242,000
E65-SP	68	381,000
T-5	34	340,000
T-10	80	2,305,000

Разом у Деп. Дорослих 869 \$4,604,000

Акцидентні грамоти 236 \$1,180,000

Разом усі нові члени 1,783 \$7,324,000

НОВІ ЧЛЕНИ 1986 РОКУ ПО СТЕЙТАХ
І ПРОВІНЦІЯХ

П.Ч.	Стейт, Провінція	Число членів	Їх сума забезп.
1.	New Jersey	302	\$2,183,500
2.	Pennsylvania	408	1,271,500
3.	New York	399	1,229,500
4.	Michigan	93	450,500
5.	Illinois	100	417,500
6.	Ontario, Canada	99	366,000
7.	Rhode Island	16	268,000
8.	Florida	35	197,000
9.	Quebec, Canada	61	187,000
10.	Ohio	77	181,000
11.	Connecticut	48	140,000
12.	Delaware	23	87,000
13.	Manitoba, Canada	22	80,000
14.	Massachusetts	11	52,000
15.	Virginia	13	45,000
16.	Minnesota	12	34,000
17.	Indiana	12	30,500
18.	Dist. of Columbia	4	25,000
19.	Maryland	8	21,000
20.	California	5	9,000
21.	West Virginia	7	9,000
22.	New Hampshire	7	8,000
23.	Wisconsin	4	8,000
24.	Nebraska	3	6,000
25.	Arizona	2	4,000
26.	Kansas	4	4,000
27.	Missouri	3	4,000
28.	Alberta, Canada	3	3,000
29.	Saskatchewan, Canada	2	3,000
Разом	1,783	\$7,324,000	

Не приєднали в 1986 році нових членів Відділи в стейтах Кольорадо, Мейн, Норт Декота, Орегон, Тексас, Вашингтон і в провінціях Британська Колумбія та Нова Шотія.

СТАН ЧЛЕНІВ

АКТИВНЕ ЧЛЕНСТВО
СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ З 31-ГО ГРУДНЯ 1986 РОКУ

	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	11,844	\$18,343,507
Дорослі	32,564	58,597,746
Акцидентні грамоти	6,791	33,955,000
Разом	51,199	\$110,896,253

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА
РОКІВ 1985 ТА 1986

	Число членів 12.31.1985	Число членів 12.31.1986	Прибуток або втрата
Молодь	12,250	11,844	- 406
Дорослі	34,315	32,564	-1,751
Акцидентові грамоти	7,004	6,791	- 213
Разом	53,569	51,199	-2,370

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 1985 І 1986 РОКІВ

	Сума забезп. 12.31.1985	Сума забезп. 12.31.1986	Прибуток, або втрата
Молодь	\$18,123,796	\$18,343,507	+\$219,711
Дорослі	58,832,484	58,597,746	- 234,738
Акцидентові грамоти	35,020,000	33,955,000	-1,065,000
Молодь на випл. забезп. і на безпл. продовженні	5,994,423	6,308,524	+314,101
Дорослі на випл. забезп. і на безпл. продовженні	15,466,745	16,117,389	+650,644
Разом	\$133,437,448	\$133,322,166	-\$115,282

Додаткові забезпечення

Забезп. платника вкладок на грамотах Деп. Молоді	\$ 4,219,000	\$ 3,901,404	-\$317,596
Подвійне забезп. на випадок смерті в наслідок неща- сливого випадку	28,028,165	27,610,715	-417,450
Загальна сума забезпечення	\$165,684,613	\$164,834,285	-\$850,328

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО КЛАСАХ

Стан з 31-го грудня 1986-го року

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

Класа	Число членів	Їх сума забезпечення
T-16 (Кл. 1.)	193	\$ 327,000
P-70 (Кл. 2.)	140	50,507
TP-65	1,234	1,234,000
P-20	4,222	7,718,500
E-20	2,814	3,407,500
E-18	2,620	3,737,000
P-65	123	307,000
E-65	307	926,000
W-SP	60	165,000
E-65-SP	131	471,000
Разом активні члени	11,844	\$18,343,507

Члени на випл. забезп.	6,099	5,241,352
Члени на безп. продовженні	892	1,067,172
Разом неактивні члени	6,991	\$6,308,524

Разом у Департаменті Молоді	18,825	\$24,652,031
--	---------------	---------------------

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ

Класа	Число членів	Їх сума забезпечення
Класа 1 (Старий рід забезп.)	14	\$ 11,250
P-70 (Класа 2)	65	54,500
T	731	660,750
W	9,740	10,751,746
P-20	9,112	15,414,500
P-65	1,193	2,513,500
E-20	7,813	10,396,500
E-18	13	13,500
E-65	2,290	6,087,500
DP-60	136	144,250
DP-65	765	2,635,250
T-5	128	1,758,500
T-10	405	7,536,000
W-SP	84	227,000
E-65-SP	75	393,000
Разом грамоти житт. забезп.	32,564	\$58,597,746
Грамоти акцидентного забезп.	6,791	33,955,000
Разом всі активні члени	39,355	\$92,552,746

Члени на виплаченому забезпеченні	16,511	13,929,207
Члени на безплатному продовженні	1,450	2,188,182
Разом неактивні члени	17,961	\$16,117,389

Разом у Департаменті Дорослих	57,316	\$108,670,135
--	---------------	----------------------

ПІДСУМКИ

Департамент Молоді	18,825	\$ 24,652,031
Департамент Дорослих	57,316	108,670,135
ВСІ ЧЛЕНИ РАЗОМ	76,141	\$133,322,166

ПОЯСНЕННЯ КЛАС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

T-16 (Кл. I.) — термінове забезпечення молоді до 16-го року життя.

P-70 (Кл. II.) — забезпечення платне по смерті з вкладками платними до 70-го року життя (Деп. Молоді).

TP-65 — термінове забезпечення на \$1,000 із автоматичною зміною на 23-му році життя на класу P-65 і суму \$5,000 забезпечення.

E-18 — вивільняльне забезпечення молоді платне у 18-му році життя.

P-20 — забезпечення платне по смерті з вкладками платними впродовж 20 років.

E-20 — 20-літнє вивільняльне забезпечення.

P-65 — забезпечення платне по смерті з вкладками платними до 65-го року життя.

E-65 — вивільняльне забезпечення платне у 65-му році життя.

E-65-SP — вивільняльне забезпечення платне у 65-му році життя з одноразовою вкладкою.

Класа I (Старий рік забезп.), — забезпечення платне по смерті, без резерви, з вкладками платними впродовж цілого життя.

P-70 Кл.О — забезпечення платне по смерті з вкладками платними до 70-го року життя.

W — забезпечення платне по смерті з вкладками платними впродовж цілого життя.

W-SP — забезпечення платне на ціле життя по смерті з одноразовою вкладкою.

DP-60 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя.

DP-65 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 65-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя.

T-5 — термінове забезпечення на 5 років для дорослих членів.

T-10 — термінове забезпечення на 10 років для дорослих членів.

ADD — акцидентове забезпечення.

ЧИСЛА ЗАГАЛУ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТА НА БЕЗПЛАТНОМУ ПРОДОВЖЕННІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІМ ВІКОМ Без грамот акцидентного забезпечення

Стан з 31-го грудня 1986 року

Вік	Число членів	Їх сума забезпечення	Смертні випадки у 1986 році	Число	Їх сума забезпечення
0	173	\$ 346,500			
1	309	687,500			
2	346	726,500			
3	418	790,000			
4	442	786,500			
5	430	857,500			
6	464	923,000			
7	520	903,000			
8	508	894,500			
9	545	888,825			
10	558	975,500			
11	530	810,216			
12	568	916,000	1		\$1,000
13	550	807,503			
14	593	834,000			
15	677	967,295			
16	742	1,104,375			
17	783	1,184,513	1		1,000
18	581	999,375			
19	682	1,262,109			
20	667	1,230,197			
21	683	1,209,579	2		3,000
22	677	1,176,774			
23	768	1,415,194			
24	775	1,582,170	2		4,451
25	850	1,565,447	2		2,000
26	934	1,663,342	2		3,000
27	972	1,787,052			
28	1,015	2,005,435			
29	1,102	2,132,454			
30	1,079	2,028,701			
31	1,118	2,272,586			
32	1,066	2,089,213	1		2,000
33	1,053	2,156,516	2		2,000
34	1,102	2,430,187	4		4,000
35	1,087	2,260,884	1		500
36	1,027	1,933,104	1		1,000
37	862	1,815,985	1		500
38	892	1,986,743			
39	1,040	1,942,504			
40	974	1,733,100			
41	689	1,301,268	1		5,500
42	594	1,265,311			
43	589	882,547			
44	585	1,133,103	1		3,000
45	497	779,048			
46	450	817,236	3		13,500
47	390	844,963			
48	399	623,746			
49	442	663,882	1		1,000
50	414	617,165	2		3,000
51	425	643,733	1		1,000
52	453	622,910	2		1,500
53	470	691,449	1		2,000
54	566	736,979	4		3,000
55	602	795,560	2		900

56	709	905,663	2		1,500
57	774	950,902	9		13,500
58	923	1,124,142	13		16,000
59	1,116	1,254,153	16		27,744
60	1,494	1,770,492	24		26,000
61	1,925	2,119,064	23		23,900
62	2,220	2,305,636	23		28,437
63	2,345	2,511,101	27		29,553
64	2,285	2,324,240	41		45,500
65	2,052	2,062,614	32		28,841
66	1,833	1,739,743	31		24,600
67	1,581	1,507,478	25		25,500
68	1,461	1,355,839	27		23,808
69	1,209	1,093,263	26		28,000
70	1,138	998,096	31		37,000
71	1,090	953,321	34		41,000
72	1,096	936,867	40		35,500
73	837	720,307	28		26,347
74	802	691,543	26		26,000
75	687	559,444	27		21,000
76	577	454,814	31		28,500
77	457	349,824	32		21,800
78	421	339,588	33		26,131
79	333	253,889	22		16,000
80	278	205,234	10		8,500
81	248	184,392	20		15,500
82	224	155,800	17		14,300
83	192	133,065	15		10,000
84	177	129,355	29		16,552
85	158	106,350	15		9,600
понад 85 років	1,001	670,169	206		135,740
Разом	69,350	\$99,367,166	976		\$896,204

МЕЖІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН

УНСОЮЗ приймає аплікації на забезпечення без лікарських оглядин в таких межах сум забезпечення та віку:

\$100,000 до віку 30 років
50,000 до віку 40 років
25,000 до віку 45 років
10,000 до віку 50 років
5,000 до віку 55 років
3,000 до віку 60 років

Сума забезпечення з лікарськими оглядинами необмежена. УНСОЮЗ видає грамоти забезпечення аплікантам до 70-го року життя.

ЧИСЛА ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

Стан з 31-го грудня 1986 року

П. Ч.	Стейт Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення	Число Відділів
1.	Pennsylvania	17,101	\$26,902,270	100
2.	New Jersey	10,958	21,499,026	52
3.	New York	13,385	20,880,165	68
4.	Ontario, Canada	4,489	11,456,491	36
5.	Ohio	6,317	10,674,732	30
6.	Illinois	7,779	10,663,902	27
7.	Michigan	4,364	8,475,901	13
8.	Connecticut	2,090	3,341,483	12
9.	Quebec, Canada	1,320	3,176,117	7
10.	Maryland	1,079	1,904,444	6
11.	Rhode Island	688	1,810,819	5
12.	Saskatchewan, Canada	498	1,679,500	6
13.	Minnesota	716	1,676,569	4
14.	Massachusetts	935	1,473,607	8
15.	Florida	472	1,303,077	4
16.	Manitoba, Canada	415	821,258	2
17.	Virginia	156	790,020	1
18.	Delaware	419	729,050	2
19.	California	412	657,933	3
20.	Indiana	454	594,000	4
21.	Alberta, Canada	198	479,400	5
22.	Dist. of Columbia	270	440,771	1
23.	Missouri	465	423,550	3
24.	Wisconsin	175	234,500	3
25.	West Virginia	201	220,900	1
26.	Nebraska	218	218,787	3
27.	Kansas	138	163,750	1
28.	Arizona	94	158,000	1
29.	Colorado	93	124,000	1
30.	British Columbia, Can.	44	84,800	1
31.	New Hampshire	56	77,953	1
32.	Washington	42	74,000	1
33.	Texas	44	59,891	1
34.	Maine	15	19,000	1
35.	North Dakota	20	12,000	2
36.	Oregon	11	10,500	1
37.	Nova Scotia, Can.	10	10,000	1
Разом	76,141	\$133,322,166	418	

КАНАДА

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1986 РОЦІ

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	78	\$156,000
Дорослі	76	318,000
Акцидентові грамоти	33	165,000
Разом у 1986 році	187	\$639,000

988 1988

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ

в неділю, 14-го лютого 1988 року
в Ейвері Фішер Голл Лінкольн Центру
в Нью-Йорку

ПЕРША ЧАСТИНА

1. УВЕРТЮРА до опери „Тарас Бульба“ Миколи Лисенка (арж. Л. Ревуцький — Б. Лятошинський) виконує оркестра і хор, диригент ВІЛЛІАМ НОЛЛ
2. а) „Слава во вишніх Богу...“ Д. Бортнянський Духовний концерт ч. ві на чотири голоси (Стихиря після Євангелії на Різдво Христове)
б) „Скажи ми, Господи, кончину мою...“ Д. Бортнянський Духовний концерт ч. XXII на чотири голоси (з 38-ої псалми, стихи: 5, 6, 7, 11, 13 і 14)
в) „На ріках Вавилонських“ А. Ведель 2-ий концерт на чотири голоси, 137-ма псалма Виконує — мішаний хор акапелла — диригент В. НОЛЛ
3. Уривки з опери „Сокіл“ Д. Бортнянського на лібретто Ф. Г. Ляффермер Український переклад А. Добрянського
а) „Прощай, прощай...“ Арія Федерика Виконує ВЯЧЕСЛАВ ПОЛОЗОВ, тенор
б) „Про любов до мого сина“ Арія Ельвіри Виконує ДЖІЛЬДА КРУЗ-РОМО, сопрано
в) Арія Жанетти Виконує МАРТА СЕНН, меццо-сопрано
г) „Так мені не дає Провидіння“ дуєт Виконують ДЖІЛЬДА КРУЗ-РОМО і ВЯЧЕСЛАВ ПОЛОЗОВ
4. „Минають дні, минають ночі“ сп. Т. Шевченка муз. М. Лисенка орк. Вагнер Мурадян Виконує ПАВЛО ПЛІШКА, бас з оркестром
5. „Впадико неба і землі“ Молитва з опери „Запорожець за Дунаєм“ С. Гулак-Артемовського Виконують — ВЯЧЕСЛАВ ПОЛОЗОВ, хор і оркестра, диригент В. НОЛЛ

ДРУГА ЧАСТИНА

„НЕОФІТИ“ МАРІЯ С. КУЗАН
Ораторія для сопрано, меццо-сопрано, баритона, баса, хору і оркестри до поеми Тараса Шевченка
ДЖІЛЬДА КРУЗ-РОМО, МАРТА СЕНН, ВЯЧЕСЛАВ ПОЛОЗОВ, АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ, ПАВЛО ПЛІШКА, хор з АТЛАНТИ і оркестра членів метрополітаної опери в Нью-Йорку
диригент ВІЛЛІАМ НОЛЛ

Квитки в ціні 250 дол. (концерт і прийняття після нього)
слід замовляти телефоном на ч. (201) 376-1748, а всі інші
квитки на ч. (212) 874-6770. Коли цей останній телефон зайнятий, проситимуться телефонувати на перше число.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені

ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі

105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

Осередок СУМ ім. ген. хор. Тараса ЧУПРИНКИ

Другий Відділ ООЧСУ в НЬО-Йорку
ВЛАШТУЮТЬТРАДИЦІЙНУ НОВОРІЧНУ
ЗАБАВУ-МАЛАНКУ

в суботу, 16-го січня 1988 р. о год. 9-й веч. в залі Українського Народного Дому, при 140 Друга Авеню в Нью-Йорку.
До танців гратиме популярна оркестра „НІЧНА МЕЛОДІЯ“ з Рочестера. В програмі новорічне побажання голів організації. Буфет у заряді комітету, вечірній стрій побажаний. Столи просимо замовляти в Осередку СУМ або в клубі „ДІБОВА“.
На забаву сердечно запрошуємо Українське Громадянство й Молодь міста Нью-Йорку й околиць.

Необхідна всім, хто цікавиться українським
образотворчим мистецтвом

КНИГА

„СВІТОВА ВИСТАВКА
УКРАЇНСЬКИХ
ОБРАЗОТВОРЧИХ МИСТЦІВ“

(Торонто 1982):

- 110 великого формату сторінок
- англо-, франко- і україномовний текст
- вступне слово Святослава Гординського
- біографічні дані про 86 українських диспоситивних мистців-учасників Виставки — з дев'яти країн, трьох континентів
- 119 кольорових репродукцій найкращих українських мистецьких творів
- головний редактор — Святослав Гординський

ЦІНА:

у твердій обкладинці 30 ам., або 35 кан. дол.,
у м'якій обкладинці 25 ам., або 30 кан. дол.
- разом з пересилкою

Замовлення з чеком або „моїм ордером“ слати на адресу:

UKRAINIAN CANADIAN ART FOUNDATION
2118-A Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada M6S 1M8

Маємо ще на складі деякий запас книжки

Марії Лівницької

„НА ГРАНИ ДВОХ ЕПОХ“

Накладом Наталії Лівницької-Холодної, Видання Комітету,

Нью-Йорк, 1972, сторін 355. Ціна 10.00 дол.

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
New Jersey residents add 6% sales tax.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ в НЬО-АРКУ і ГУРТОК ПЛАСТПРИЯТУ

запрошує Вас з рідною і приятелями на

ТРАДИЦІЙНІ
КАРНАВАЛОВІ ВЕЧЕРНИЦІ
З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

в СУБОТУ, 30-го СІЧНЯ, 1988 року

The Aspen 808 Route 46W Parsippany, N. J. 07054

Оркестра „ТЕМПО“ і оркестра „ЧЕРВОНА КАЛИНА“

Вечірній одяг

Вступ разом з вечерєю: 50.00 дол.

Молодь до 23-го року: 30.00 дол.

Початок забави 6:30

Презентація дебютанток 7:30 год. вечора — після вечері

Вечерниці до 1:30 ночі.

Оксана Смішкєвич-Андерсон

Тамара Бабук

Христина (Інна) Бонакорська

Лєся Коропєй

Мірям Худьо

Муся Ципка

Лада Яна

Просимо замовляти місця при столиках телефонічно і в крамниці „Говерля“ SALAMANDER SHOE,
1060 SPRINGFIELD AVE., IRVINGTON, N. J. 07111 (201) 734-5768
Місця мусять бути заплачені до 17-го січня 1988 р.

Едмонтон (КУК-АПР).

14-го жовтня минулого року відкрито при Грент мексиканській компанії коледж Український Центр Засобів і Розвитку в присутності 200 гостей. На створення цього центру провінційна рада КУК Альберти передала 100,000 дол.

Центр є першою науковою інституцією на американському континенті, що в системі державної вищої наукової установи (коледжу) займається розвитком української громади і її культури.

Дотация провінційної ради КУК Альберти, спонсорована канадським урядом, фінансуватиме перший рік праці центру у навчання, видавничих справах, координації і дорадчих функцій, присвячених на розвиток і поширення української культури.

Щоб забезпечити фінансову базу для Українського Центру Засобів і Розвитку в імені КУК проголошено створення Комісії розбудови українського центру, що включає референтуру для збірки фінансів. Щільно її буде зібрати 350,000 дол. до кінця грудня 1988 року. Почесним головою комісії розбудови є д-р Дмитро Шивиник, президент централі КУК, а головою збіркової референтури є адвокат Андрій Семотюк з Едмонтона. Збіркові акції будуть переводитися через льокальні й провінційні відділи КУК.

Альбертський уряд подвоїв суму, зібрану збірковою референтурою, так що до планованої збірки 350,000 дол. уряд ще додасть 700,000 дол. і центр буде мати фундацію понад один мільйон доларів, з якої річний прихід покрити адміністрацію. Є також старання до федерального й провінційного урядів про односторонню, більшу субсидію для центру.

У промові на відкритті центру д-р Петро Саварин, голова Світового Конгресу Вільних Українців, назвав створення центру „найважливішим кроком у розвитку багатокультурності від часу появи двомовної програми в державних школах та створення Канадського Інституту Українських Студій (КИУС) при Альбертському університеті“.

Адвокат Андрій Семотюк, голова збіркової референтури для фундації центру, сказав, що те, що робить Канадський Інститут український глум Різдва і Християнству. У винагороду, як буря вдарилася оплески розрадуваних слухачів, вигук захоплення „браво“ ринули зі всіх сторін. В наслідок пішла прекрасна „Ой коляда, колядинка“ в обробці Козницького та тимпова „Бог предвчний“ з кінцевим високим, дзвінким, теноровим „Ц“ („До“).

З Новим Роком бажаємо Капелі від широкі душі ще більших успіхів та подвигів!

Різдвяний...

(Закінчення зі стор. 2)

Особливим сяйвом успіху позначилася безсумнівно мажорно-героїчна коляда „Днес поюще купно іграймо“ в опрацюванні Стещенка. Тут одухотворений спів хору і гра бандуристів розлилися буйною хвилею навіть поза вишні святкового виступу. Це був справжній, величний, украї-

ВІДКРИТТЯ КАНАДСЬКОГО
ЦЕНТРУ ДЛЯ РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Зліва: д-р Роман Петришин, директор Українського Центру Засобів і Розвитку, д-р Джордж Нейлор, декан мистецького факультету Грент мексиканської коледжу, Ліда Шивиник, голова Комітету Українців Канади провінційної ради Альберти, Ярмо Скрипник, заступник голови центру й Комітету Українців Канади, Андрій Семотюк, голова референтури збірки пожертв для фундації центру.

тут Українських Студій на академічному полі, то Український центр Засобів і Розвитку робитиме на культурному полі. Він називає центр „інкубатором для культурного розвитку української громади в Канаді“.

Ліда Шивиник, голова провінційної ради КУК Альберти, заохочувала присутніх на відкритті та підтримувати шляхотну ініціативу: „Ми віримо, що з фінансовою підтримкою української громади, федерального й провінційного урядів, успіх Українського Центру Засобів і Розвитку буде забезпечений“. Між гостями на відкритті центру були також присутні Петро Косован, голова Ради директорів коледжу, д-р Джордж Келі, президент Грент мексиканської коледжу, Ярослав Скрипник, заступник голови централі Комітету Українців Канади.

Ядром створення Українського Центру Засобів і Розвитку була добре опрацьована публікація „Будівництво майбутнього канадської української студії“, що й представлено й прийнято на конгресі КУК в жовтні 1986 року. У цьому документі, що його випрацював Комітет Сприяння Розвитку Української Спільноти в Канаді, реко-

мендується створення центру для вишколу інструкторів і координації розвитку українського мистецтва в Канаді. Ради Українського Мистецтва Альберти й Манітоби з ентузіазмом прийняли створення центру, а централія Комітету Українців Канади офіційно прийняла проєкт створення центру крайовим проєктом.

Неможливо статистично встановити кількість спонсорів проєкту, але близько 150 українських спонсорів з участю около 10,000 молоді різного віку. В самій Альберті діє понад 80 танцювальних груп, 24 хорівих одиниць та близько 200 українських мистців з різних ділянок мистецтва (музики, малювання, театру, літератури, танцю, різьбярства і т.п.), між якими є провідники всеканадського рівня.

Не зважаючи на ці досягнення, українське мистецтво в загальному далі терпить на брак наукових вишкільних мистецьких програм та координації внутрі і між різними ділянками мистецтва та поширення їх навіть у меншій кількості зацікавлених. Тому більшість українських мистців імпрез відбуваються внутрі своєрідного суспільства, втрачаючи тим зацікавлення всього громадянства в цілі турizmu, державного навчання та створення нагоди праці. Ось ці всі недоліки центр буде мати завдання поправити.

У першому 1987-1988 навчальному сезоні центр бере завдання осягнути такі цілі:

- Перевірити можливість створення загальноприйнятих акредитованих мистецьких курсів українських танців і музики.
- Створити зв'язок між українськими мистецькими

одинами і центром дорожньо-публікацій, практичних курсів і конференцій.

• Давати мистецькі не-кредитовані програми для професійних і добровільних громадських організацій.

• Збирати друковані і звуко-зорові матеріали на мистецькі теми з метою створення архівальної бібліотеки для обслуговування і потреб суспільства.

• В застатстві КУК у координувати виховну працю провінційних мистецьких рад.

Вже в серпні 1987 року на оголошення курсу навчальної методики українського танцю до центру тікалося аж 32 інструктори танців з різних провінцій. Центр уможливив у коледжі також кінцевий хорівий виступ учасників XII семінару хорівих диригентів, який щорічно відбувається в Едмонтоні.

Український Центр Засобів і Розвитку є складовою частиною ширшої багатокультурної і інтегрованої програми, що в чотирьох приміщеннях Грент мексиканської коледжу, які включають 42 різні програми із приблизно 19,000 студентами. Через зв'язок із коледжем центр має змогу вживати їх 450 інструкторів різних фахів, наприклад, радіо, телебачення, музика, танці, способи набуття фондів для добровільних організацій і багатьох інших.

У початковій фазі керівником Центру буде д-р Роман Петришин, освітньо-мистецькими програмами займається Марія Лісова, а секретарюванням Лєся Сомчинська. Ці працівники центру будуть співпрацювати з українськими танцювальними і музичними одиницями, від патронатом КУК в різних провінціях Канади. І так праця Центру поширяться із Грент мексиканської коледжу до інших коледжів та університетів Канади.

Український Центр Засобів і Розвитку буде використовувати мистецьких дорадників, доповідачів, а навіть контрактних працівників, щоб уможливити ширший діячон програм для ширшого загалу зацікавлених та відбитися у розвиток української культури в Канаді та поза нею.

У дальшому плані центр зможе спонсоровати також інші курси засобами коледжу для розвитку суспільства, як комерційність, громадські послуги, спеціальні виховні проєкти, академічні курси та курси медичної допомоги.

Для дальших інформацій або в цілі дотаций і пожертв просимо звертатися або писати на адресу: Ukrainian Resource and Development Centre, Grant MacEwan Community College Box 1796 Edmonton, Alberta T5J 2P2. Тел. (403) 483-4474.

ДО ПОДЯКИ „СВОБОДИ“, ч. 249 з 12.30. 1987 р.

Дякую ще, зокрема, моїй приятельці пані Соні Патріло і її дочці Орисі за часті відвідини мого чоловіка у шпиталі, за багату сердця і чуття в часі його хвороби і смерті та за чудові квіти від хресної доні Ярми д-р Орисі Патріло.

ІРИНА ЩЕРБАНИК

З великим горем повідомляємо Рідню та Приятелів, що в дні 4-го січня 1988 р. відійшла у Вічність на 67-му році трудлюбивого життя

св. п. мгр фармації
АННА ЛЮБОМИРА БРОВАР
з дому КІНДРАЧУК

ПОХОРОНИ відбудилися 6-го січня 1988 р. в Чикаго, Ілн., зі собору свв. Володимира і Ольги на місцеве кладовище св. Миколая.

Глибоким горем прибиті:

- Муж — ЕМІЛІАН
Сини — ОРЕСТ та АНДРІЙ з дружиною ТАЙСОЮ
Мама — МАРІЯ КІНДРАЧУК
Сестра — МИРОСЛАВА з мужем ЯРОСЛАВОМ БАГРІЙ та доньками і внуками
Брат — ІГОР з дружиною ЛЮСЕЮ та синами
Швагрі — ЄВГЕН БРОВАР з дітьми і внуками та ВОЛОДИМИР БРОВАР з дружиною ЯРОСЛАВОЮ та дітьми і внуками
Швагерка — в Україні
Тети та кузинки — в Польщі
Свати — СВАТІСЛАВ і СТЕФАНІЯ ШЕРЕМЕТИ.

ВОЛОДИМИР БАГАТУРА
КАЛИНОВИЙ МІСТ
збірка спогадів — розповідей із дитячих років у Нью-Йорку, із життя учнів Яворівської гімназії в 1922-28 рр.
Мистецьке оформлення
Зеновія Ониськевич
220 стор., ціна \$12.00, торгівля \$1.00
Мешканців стенту Нью-Джерсі: за бавлять 6% ставового податку.
Замовляти
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Улас Самчук
СЛІДАМИ
ПОНЕРІВЕпос Української Америки
IN THE FOOTSTEPS OF THE PIONEERS

Saga of Ukrainian America
Книжка у твердій зелено-темній полотної обгорці з мистецьким написом в оформленні Богдана Титли у видавництві УНСОЮзу „Свобода“
268 сторінок, ціна 15 доларів з пересилкою.

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересилаючи рівночасно чек або грошовий переказ

Svoboda Book Store
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

„Сире місто...”

(Закінчення зі стор. 1)

Урбан, чех із Чехо-Словаччини, член чехо-словацької Групи для оборони людських прав, один скандинавських і один голландець. Обсерваторами були три представники американського Уряду.

Пленум відкрив Лев Тимофеев, який, як член редакції „Гласності”, був організатором семінару, а наразі промовив Сергій Григор'ян на місці В. Чорновола, якому не дозволено приїхати.

Б. Ольшанівська розповідала про поодинокі семінари що відбуваються кожного дня аж до останнього пленуму 15-го грудня, про проблеми, які були там порушені. Вона мала нагоду висловити своє слово на семінарі національностей і там порушила справу українських в'язнів, „психушок”, непристатність на конференції тих українців, що мали там бути, русифікацію, 1000-річчя Хрищення України, Великий голод, відвідування родин в Україні чи ЗСА, імміграцію, Чорнобиль, карні табори та інше.

На поодинокі семінарах були в більшості особи жидівського походження, і найбільше це — мешканці Москви. Цікаво, що на релігійній сесії, розповідає Б. Ольшанівська, не було взагалі католиків, натомість багато баптистів, прихильників секти Гарі Крішна і членів підпільної Православної Церкви.

Ми питаємося про їхню настанову і довідуємося, що у всіх них велика і глибока віра в релігію, яку визнають часто близька до містичизму.

Цікаво нам знати також про настанову до української проблеми. Тут наша гостя виявляє, що в розмовах усі висловлювалися про те, що українські православні християни в найгіршому положенні, бо коли інших можна обороняти, то ніяк оборонити людей, що бажують незалежної України.

Враження із конференції у Москві у нашої гості позитивні, хоча її обставини були так сильно ускладнені,

включно до фізичних, де треба було тиснутися у малих, скромних мешканцях, без можливості правильного прохарчування чи навіть відпочинку.

Питаємося, як Б. Ольшанівська бачила Москву у першому там перебуванні. Тут саме вона висловлює свої пошування про що загальної сирини, яка панує у тому місті і серед мешканців. „Усмішки на обличчях ніде не бачилися, лише поспіхи, понурість, і все сповнене сірою краскою”, — розповідає вона.

Зате Київ, що його Б. Ольшанівська відвідала пізніше, захопив її своєю красою, як кожного, що відвідає столицю України. Вона зі захопленням розповідає про оглядини церков, музеїв, Дніпра. Довелося їй також бути присутньою на цікавому засіданні Спільної Письменницької України, де обговорювалося саме справу руйнування Могилівської Академії. Як вона зачула із дискусії, хоча ця будівля зараховується до історичних пам'яток Києва і це potwierджено трічі урядом, тепер хочуть на тому місці збудувати ідальню для військ. З великим обуренням, присутні члени спілки говорять про те, що інженери, які на місці бульдозери, викопали могили правдоподібно гетьмана Петра Сагайдачного, та беруться до дальшого нищення. Це, розуміється, не відбувається без згоди міських чинників і тому члени спілки та члени Українського Культурологічного Клубу рішили спільно протестувати, а то й тримати стійкі біля академії, щоб не допустити до дальшого вандалізму.

Чи не властиво — покаже найближче майбутнє, — скаже Б. Ольшанівська. Але ця нова спроба нищити українські культурні надбання до глибини порушила нас. Під таким враженням закінчуємо цікаву розмову з цією людиною, що принесла до редакції свіжий подих української землі, а з тим і свіже почуття невідданого положення, в якому знаходиться не лише український народ, але і все те, на чому викарбована століттями українська спадщина.

З черги взяла слово Анна Кравчук, референтка, стипендіст СКА. Вона поінформувала присутніх, що під час перебування в Україні в 1982-83 роках закінчує свою працю і в 1988 році опублікує свій рапорт. Але на це потрібно додаткових фондів. УНСОЗ виступив на закінчення праці комісії 10,000 дол. і звертається до всіх своїх Відділів, членів і громадян доброї волі помстити комісії завершити свою працю. Датки можна відтягати від податку.

У середині перед полуднем, 14-го жовтня 1987 року, зібрався в мотелі Галілей Інн у Саммервиллі, Н. Дж., який власником є Микола Бойчук, члени українського ансамблю „Лемковина” з Польщі, американські українці — приїжді нашої підприєми, а між ними о. парох Павло Лабінський, Анна Кравчук, референтка стипендій СКА, та представник бразильської України Владика Ефрем Кривий.

Це була несподівана зустріч, а за разом прощання „Лемковини”, що скористалася з гостинності нашого підприємця та провела в нього безкоштовно час від п'ятниці 9-го до середи 14-го жовтня.

Від „Лемковини” промовляв Євген Кохан, голова Українського Суспільно-Культурного Товариства у Варшаві, під патронатом якого приїхали вони на виступи до Америки і Канади. Він зложив сердечну подяку Миколі Бойчуку за кількадесятих дарованих прийом 45-особового ансамблю в його мотелі. Ше на прощання задуло багато голосів меншатові Миколі Бойчуку, який зворушено промовив, що він не легко дійшов до мастки, яким рішеш тепер ділитися з нашою потребою студентською молоддю як в Європі, так і в Південній Америці.

А не вже не перший його такий жест. Про це можна знайти теньку згадку в „Нашому Слові”, що виходить у Варшаві. Там у довшому репортажі М. Вербоного під наголовком „Крилом до крила” читаємо, що жертвений М. Бойчук гостин у себе „Журавлів” минулої осені, коли вони концертували в околицях Нью-Джерсі і Нью-Йорку.

І тут тут була наша лемківська Україна з Польщі, що зберегла тверде і чисте українське серце. Хоча вони розпрошені по т. зв. земях отисках, крізь бурі і негоди повертаються хоч на біду, але зате рішуче Лемківщині. І тут із подиву гідним завзяттям відкопують скарби нашої традиції, із поспеху і зграї відроджують велику ідею та ставлять віхи на розумі до творення власної держави.

З черги взяла слово Анна Кравчук, референтка, стипендіст СКА.

Вона поінформувала присутніх, що під час перебування в Україні в 1982-83 роках закінчує свою працю і в 1988 році опублікує свій рапорт. Але на це потрібно додаткових фондів. УНСОЗ виступив на закінчення праці комісії 10,000 дол. і звертається до всіх своїх Відділів, членів і громадян доброї волі помстити комісії завершити свою працю. Датки можна відтягати від податку.

БРАТЕРСЬКА ЗУСТРІЧ

Дня 21-го червня 1987 р. я прийняв срейські свячення із рук священика Отця Івана Павла II-го. Було усіх 55 новосвятих, я одинокій східній обряд. На привітання Папа говорив з мною тільки по-українськи. Зараз пишу та кожод дорожого добродію Миколі Бойчуку, бо він багато мені допоміг у цій дорозі. Слідкує підпис: о. Йосиф А. Спасок, ЧСВВ.

На завершення цієї небувалої стрічі промовив Владика Ефрем Кривий, єпископ з Бразилії. У поворотній дорозі зі синоду наших єпископів у Римі він поступив до Миколі Бойчука у справі дальшої будови студентського дому в Куритибі. Він вже третє покоління в Бразилії та хоча його діди з тернопільщини, широко вітав братів лемків із рідних Карпат. А сам він працює з посвятою для бразильської України, яка нараховує 200 тисяч осіб, щоб вона зберегла свою віру, рідну мову та свої рідні звичаї. Він теж привіз зі собою добру новину, що за гроші М. Бойчука закуплено більшу пошлість у Куритибі. Бразилія, якраз тепер добудовують Інтер-

ним ім. св. Ольги, бо старі дерев'яні будинки вже більше не налічують дожитку. І тут теж М. Бойчук поспі-

допомогу, чи не годиться нам відкрити ширше наше ширше українське серце та пригорнути цього нашого найменшого брата.

На закінчення Владика Ефрем сказав, що таких людей, як М. Бойчук треба

На зустрічі з високим гостем з української Бразилії (ліва) сидить Анна Кравчук, Владика Ефрем Кривий, о. Павло Лабінський і о. Анна Самофал; у другому ряду: подружжя Володимир і Катерина Баушати, Василь Самофал, Петро Наконечний, Микола Бойчук і подружжя Василь та Ольга Холмичи. (Світлина Ярослав Купчин)

шив зі своїм княжим даром на цю діля.

Але треба подумати про устаткування цього будинку. Чи не варто нам задатися питанням: якщо звернемося до нас зараз інституту про

благословити обома руками. А цей розумний народний вислів прийшов до Владика ще в минулому столітті із рідного краю.

Василь Самофал

Мешканці Студентського дому ім. М. і М. Бойчуків у Куритибі.

ритибі, на якій вже пристосовано один дім для ужитку студентської молоді з вивскою „Студентський дім ім. М. і М. Бойчуків”. Під цю пору там вже примістилося 22 студенти, а в плані є розбудова цього дому на приміщення більшого числа студентської нашої молоді не тільки в університетах, але також і в ремісничих школах, який буде фінансувати Микола Бойчук. Катехитки в Пруденто-

ПРИЙММО на ПРАЦЮ до АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ”

особу зі знанням української і англійської мов.
Голоситися особисто або телефонічно:
"СВОБОДА"
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
(201) 434-0237

ДАТОК ДЛЯ КОМІСІЇ ПРОСЛІДЖЕННЯ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

Як відомо, конгресова Комісія для дослідження причин і наслідків Великого голоду в Україні в 1932-33 роках закінчує свою працю і в 1988 році опублікує свій рапорт. Але на це потрібно додаткових фондів. УНСОЗ виступив на закінчення праці комісії 10,000 дол. і звертається до всіх своїх Відділів, членів і громадян доброї волі помстити комісії завершити свою працю. Датки можна відтягати від податку.

Я.....
адреса.....

В прилозі посилаю чек на суму \$.....
як даток, щоб комісія могла закінчити свою працю прослідження Великого голоду в Україні.

Дата.....
Підпис.....

Слати до:
Commission on the Ukraine Famine
1111 20th Street, N.W., Suite 537, Washington, D.C. 20579

ЮВІЛЕЙНІ ПРОЦІ

у зв'язку зі святкуванням ТИСЯЧОЛІТТЯ УКРАЇНИ за благословенням Преосв. Владики Кир ІЗІДОРА

РИМ — 2-го ЛІПНЯ 1988, кошт \$1640.00
РИМ і СВЯТА ЗЕМЛЯ — 7-21-го ЛІПНЯ 1988, кошт \$2950.00
РИМ, СВЯТА ЗЕМЛЯ, ГРЕЦІЯ і ТУРЕЧЧИНА — 7-29-го ЛІПНЯ, кошт \$4150.00
РИМ, ЛЮРД і ФАТІМА — 7-22-го ЛІПНЯ 1988, кошт \$2545.00
РИМ, ГРЕЦІЯ і КРУЗ ПО ГРЕЦЬКИХ ОСТРОВАХ, кошт \$3750.00
РИМ, ЛЬВІВ, ТЕРНОПІЛЬ, КІЇВ — 20-го ЧЕРВНЯ до 11-го ЛІПНЯ 1988, кошт \$3,450.00
РИМ, ТУРЕЧЧИНА, ЮГОСЛАВІЯ-МАДЖУГОРЕ і ГРЕЦІЯ — 23-го ЧЕРВНЯ до 11-го ЛІПНЯ 1988, кошт \$3295.00
СТУДЕНТСЬКА ТУРА до РИМУ і ЕВРОПИ — 2-17-го ЛІПНЯ 1988, кошт \$2000.00

По дальшій інформації просимо звертатися до
УКРАЇНСЬКОГО БЮРА ПОДОРОЖЕЙ

ASTRO TRAVEL SERVICE

Власники РОМАН і СТЕФАН ГРИЦИНИ

2206 Bloor Street West
Toronto, Ont. M6S 1N4, Canada
Tel. 766-1117

1585 Mississauga Valley Blvd.
Iona Square, L5A 3W9
Tel.: 270-4111

Комітет Оборони Української Спадщини

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу
закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВУ на його працю та акції для

1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати тільки чеками, або поштовими переказами (не готівкою) на:
Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
враз із виповненням випискою цього заклику
Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$.....

ім'я та прізвище.....

число, дому, вулиця.....

місцевість.....

статус.....

поштовий код.....

МАЄМО ЩЕ НА СКЛАДІ:

- Олеся Гай-Голованко: СОН
Вінніпег, 1984. Друком „Християнської Преси”, стор. 40. Поема про національну гніт і утиски українського народу з боку московського царизму і комунізму за взором Шевченкової поеми „Сон” ..... \$ 3.00
- Олеся Гай-Голованко: ПОЕТИЧНІ ТВОРИ В 6-ох ТОМАХ. Том перший.
В-во „Нові Дні”, Торонто, 1970, стор. 137. Вибрані поезії за роки 1933-1947 з різноманітною тематикою 8.00
- Олександр Смотрич: УЖИНОК
В-во „Сучасність”, Нью-Йорк, 1985, стор. 116. Мініатюри поезії з різноманітною тематикою 7.00
- HIS BEATITUDE PATRIARCH JOSYF
Confessor of the Faith
Edited by Stephen Oleksiuk
Ukrainian Publishers, London, New York, Toronto, 1984, pages 63. On the death of Ukrainian Cardinal Josyf Slipyi. Short biography, his Testament, Condolences, Obituaries from the Western Press 5.00

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стейту Нью-Джерсі обов'язують 6% продажного податку.

ЗБОРИ 42-ГО ВІДДІЛУ УНС

Пасейк, Н. Дж. (О. Марушак). — Річні загальні збори Т-ва ім. Тараса Шевченка 42-го Відділу УНСОЗУ відбулися в п'ятницю 15-го січня ц.р. о год. 6-й вечора в УНДомі, при 237 Гоув аве. На зборі було порушено дуже важна справа, справа допомоги хворим членам Відділу. Окремих повідомлень на зборі не вислалися.

SERVICE

CUSTOMER MADE

Виконуємо на замовлення НОВІ ПОДУШКИ будь-яких розмірів і КОВРИ, а також переробляємо старі подушки і ковдри та стерилизуємо їх. Звертатися на адресу: MIKE'S 114-116 E. 1st St., New York, N.Y. 10009 (212) 260-7270. Відчинено у неділю

H & R

HEATING - PLUMBING
Ремонти газових і оливних бойлерів, центральне опігрівання, плумберські роботи.
(201) 373-5160

НА ПРОДАЖ

Увага! Добра нагода для любителів моря набути

ВІЛЛЮ „КРИМ”

Вісім апартаментовий дім, в дуже добром стані, з чудовими балконами і просторим під'їєм. Зголосуватися на адресу: д-р Ярослав Бернадін 831 N. 21st St., Philadelphia, Pa. 19130. Тел.: 1-215-236-8115

SERVICE

UKRAINIAN TYPEWRITERS

also other languages complete line of office machines & equipment.

JACOB SACHS

251 W. 98th St.
New York, N.Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕЛЛА ГУЛЬКА, член УНС Відд. 413-го ім. Огюста Басараб в Юніон, Н. Дж., померла 27-го листопада 1987 року. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку племінників і племінниць. Похорон відбувся 30-го листопада 1987 року на цвинтарі Евергрін в Гиллсайд, Н. Дж.

Вічна Її Пам'ять!

Мері Фера, секр.

ДМИТРО КОСТИНЮК, член УНС Відд. 114-го ім. св. Володимира в Чикаго, Іл., помер 28-го жовтня 1987 року на 73-му році життя. Нар. 5-го квітня 1914 року в Україні. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Надію, сина Левка з дружиною Любою, двох внуків, Андрія і Юлію, дочку Марусю з мужем Лені і дочкою Ганною. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Їмму Пам'ять!

Ольга Бережан, секр.

ПЕТРО ГУДЗОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 76-го ім. св. Івана Христителя в Нью-Йорку, Н. Дж., помер 14-го листопада 1986 року на 73-му році життя. Нар. 1913 року в Україні. Членом УНС став 1975 року. Залишив у смутку друзів і сусідів. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їмму Пам'ять!

Юлія Демчук, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ

17-го СІЧНЯ 1988 р.

Рочестер, Н. Й. Перші квартири збори Б-ва св. Йосафата — 217-го Відд. о год. 2-й по пол у церковній залі парохії св. Йосафата під час яких відбулися записання нових урядників на 1988 р. Просилися члени прийняти на збори. Просилися вивіряти членські вкладки. Секретар збиратиме вкладки півгодини перед зборами і півгодини по зборах. Управна на 1988 р.: К. Шевчук, поч. пред., С. Васильчук, пред., А. Гриняк, заст. пред., С. Приймак, секр., С. Мартинюк, заст. секр., Д. Марголич, гол. К. Комісії, Анна Заводська і Анна Васильчук, Члени К. К., Катерина Марголич, рек. секр.

АНАСТАСІЯ МАРТИНЮК, член УНС Відд. 434-го Т-ва „Плест” в Монреалі, Кве., померла 16-го листопада 1987 року на 84-му році життя. Нар. 4-го грудня 1903 року в Івано-Франківській Теребовля, Україна. Членом УНС стала 1966 року. Залишила у смутку дочок — Віру Астон і Анну Гринчик, сина Івана і двох внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Кот де Неж в Монреалі, Кве.

Вічна Її Пам'ять!

Олександра Долбицька, секр.

ЮРІЙ СУХИНИН, член УНС Відд. 7-го ім. Дмитра Канітулі в МексАду, Па., помер 29-го листопада 1987 року на 70-му році життя. Народився в МексАду, Па. Залишив у смутку двох пасербів, трьох братів і сестру. Похорон відбувся на цвинтарі св. Івана Христителя в Ленс Форд, Па.

Вічна Їмму Пам'ять!

Гелен Словик, секр.

ІВАН ПРОСИМІВ, член УНС Відд. 168-го ім. св. Василя в Перт Амбю, Н. Дж., помер 10-го грудня 1987 року на 65-му році життя. Нар. 3-го березня 1922 року в Черчі, Рогатин, Україна. Залишив у смутку кузінку Гаррі і Миколу Балінського о. Похорон відбувся 12-го грудня 1987 року в Рогатині Крестаторії в Індіан, Н. Дж.

Вічна Їмму Пам'ять!

Іван Бабін, секр.

МИХАЙЛО ПЕРКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 429-го ім. св. Петра і Павла у Фріленд, Ра., помер 2-го листопада 1987 року на 61-му році життя. Нар. 20-го листопада 1925 року у Фріленд, Па. Членом УНС став 1943 року. Залишив у смутку дружину Ірену. Похорон відбувся 5-го листопада 1987 року на цвинтарі св. Миколая у Вайтголл, Па.

Вічна Їмму Пам'ять!

М.К. Вроблевскі, секр.

МАРІЯ ЮРЕНКО, член УНС Відд. 228-го ім. св. Анни в Ст. Клер, Па., померла 22-го листопада 1987 року на 77-му році життя. Нар. 25-го лютого 1910 року в Ст. Клер, Па. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку 3 сестри — Ольгу, Анну і Гелен; 5-ох братів — Алекс, Йосифа, Петра, Михайла і Стефана. Похорон відбувся 25-го листопада 1987 року на цвинтарі св. Миколая в Ст. Клер, Па.

Вічна Її Пам'ять!

Анна Сінські, секр.

26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009

МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

HELP WANTED

ШУКАЄМО ЖІНКУ до опіки над двома дітьми і до легкої домашньої праці, 4 або 5 днів в тижді. Лівінгстон, Н. Дж.
(201) 994-2812
по 6-й год. веч.

ДО ВИНАЙМУ

ПРИЙМУ НА МЕШКАННЯ ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ 1-2-3, особи українців у теплом Фіннік, Арізоні. Допоможе знайти працю, також інша допомога.
Тел.: 1-602-582-1952.
Телефонувати кожноразно.

ДО ВИНАЙМУ 4 КІМНАТИ в Ричмонд Гілл, Н. Й. Дзвонити по 5-й год. вечором.
Тел.: (718) 843-1262

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИЯ
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568